

134
Oktober 2021

DISKULOGEN

Släktforskardagarna 2021 • Brita levde under sex regenter • Kartöverlägg i Google Earth • Regionföreningarnas webbplatser • Dansmästaren Tabary • Per och Pernilla fick leva med fel födelsedatum • Rita upp släkträd • Dis Youtubekanal • Månen skall målas röd

Innehåll

Ledaren	3
Kort & Gott	4
Släktforskardagarna 2021	5
Paret med fel födelsedatum	8
Rita upp släkträd	13
DNA-krönika	17
Dis Youtube-kanal	19
Levde under sex regenter	20
Kartöverlägg i Google Earth	26
Dansmästaren Tabary	29
Dis regionföreningar	33
Månen skall målas röd	34
Avlidna Dis-medlemmar	38
Dis medlemsbutik	39
Funktionärer	40
Regionföreningarna	42

Vart tog appen vägen?

JA, VAD har hänt med appen *Slakten* som finns för Android men fortfarande inte för iOS?

Slakten ingick ju i priset för Disgen 2019 och Disgen 2021. Även om vi inte har varit så bra på att informera har det kanske framgått bland annat i Diskulogen och främst i Dis Forum där vi regelbundet uppdaterat att det tyvärr inte gått som vi tänkt oss med lanseringen av appen inom iOS-världen.

För att göra historien kort och enkel – Apple accepterar inte vårt upplägg med att appen ingår i Disgens pris. De vill att köpet på ett eller annat sätt går via dem. De kan inte ta sin provision om vi bakar in appen i priset för Disgen. Detta har drabbat även större aktörer än Dis, och det senaste året har särskilt en speltillverkare (EpicGames) haft stora problem med sitt spel Fortnite.

Nu menar jag inte att Apple är fula och giriga som ska ha provision, det är klart att de kan och ska ta betalt för sina tjänster, men det är inte alls roligt att de sänker hela vårt upplägg.

Vi har vänt och vridit på detta ett bra tag nu, tillsammans med utvecklaren och i upprepade dialoger med Apple, och till sist bestämt oss för den enda lösningen som vi kan se är rimlig på sikt, nämligen att appen inte ska ingå i Disgens pris. I stället kommer appen att kosta ett mindre belopp i fortsättningen för den som vill ha den. Det kommer att gälla både för Android och iOS.

Vi är i skrivande stund på gång att skicka ut information till alla berörda, alltså riktad direkt till er som har köpt Disgen 2019 och/eller Disgen 2021. Jag går därför inte in på detaljerna här.

Tråkiga nyheter, men nu borde vi äntligen kunna komma vidare med *Slakten*, som fortfarande är en app som gör det som den är tänkt att göra – ett enkelt sätt för dig att ta med släktforskningen i mobilen för att till exempel visa för andra. Vi behåller alltså appen och dess koppling till/från Disgen, men den kommer att kosta en engångssumma i storleksordningen 50–60 kronor.

Daniel Berglund
Ordförande

Ledaren

Diskulogen med Släktforskarnytt

är medlemstidningen för Föreningen Dis: Föreningen för datorhjälp i släktforskningen.

KONTAKT & AVGIFT

Föreningen Dis
Gamla Linköping
582 46 Linköping
Telefon: 013-149 043
dis@dis.se, www.dis.se
Medlemsavgift:
190 kr per kalenderår.
Familjemedlem:
95 kr per kalenderår.

KANSLI & FORSKARSTUGA

Hovslagaregatan 3
Gamla Linköping
Öppet måndag-torsdag kl 9–16.
Kansliet har lunchstängt
kl 12–13.
Telefontid:
Måndag-torsdag kl 9–15.
Ring gärna innan besök!

KANSLISTER

Marie Andersson
Helena Carlsson

REDAKTÖR

Anna Linder,
diskulogen@dis.se
Burliden 7, 937 92 Burträsk
070-2294804

ANNONSERING

Kontakta redaktör
Anna Linder

ANSVARIG UTGIVARE

Daniel Berglund

LÖSNUMMERPRIS: 30 kr

TRYCKT UPPLAGA:

18 200 exemplar

ISSN: 1101-3826

UTGIVNING: 4 gånger per år

TRYCK: Sandvikens Tryckeri

Bli medlem via Dis webbshop, shop.dis.se, eller kontakta Dis kansli.
Adressändring anmäls via vår självservice, www.dis.se/adress, eller till Dis kansli.
Information om hur Dis hanterar dina personuppgifter hittar du på www.dis.se/personuppgifter.

Kort & Gott

Släktforskning på TV

Tack vare protester från besvikna tv-tittare har en ny säsong av SVT:s populära program *Det sitter i väggarna* nu börjat sändas.

Den populära programserien där kändisar får veta mer om sin släkt, *Vem tror du att du är?*, har börjat sändas igen, men nu i kanal 5.

Och i januari börjar en ny säsong av programmet *Allt för Sverige*, där tio amerikaner letar efter sin svenska släkt och samtidigt lär sig mer om Sverige, att sändas i SVT. Inspelningarna har blivit uppskjutna flera gånger på grund av pandemin men är nu igång.

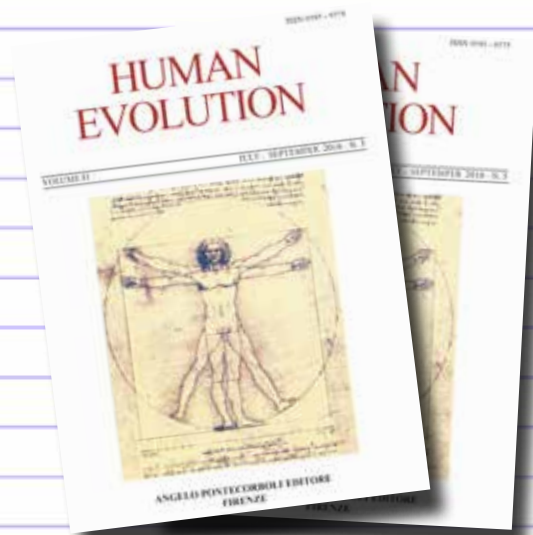
www.rotter.se

Digital Bodleian

Det finns över en miljon bilder från sällsynta böcker, manuskript och annat att studera på Oxford college och Bodleians digitala bibliotek.

<https://digital.bodleian.ox.ac.uk>
www.eogn.com

Leonardo da Vincis släkträd

ETT PAR italienska konsthistoriker kan efter många års forskande presentera minst 14 nu levande män som har samma manliga anor som Leonardo da Vinci. Leonardo hade inga barn, men han hade bland annat 22 halvbröder.

Multigeniet Leonardo da Vinci föddes i Toscana den 15 april 1452. Han var oäkta son till notarien Ser Piero Fruosino di Antonio da Vinci och den unga bondflickan Caterina. Leonardo växte upp med sin far och styvmor i Vinci.

Man utgick från Leonardos far och forskade bakåt ända till Michele, född 1331, och har sedan försökt forska fram alla ättlingar fram till nutid. Senast med fokus på den manliga linjen. De har forskat fram fem olika familjegrenar för 21 generationer under de senaste 690 åren. Nu återstår att studera och jämföra DNA.

www.eogn.com

Tio miljoner historiska pressbilder

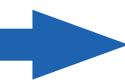
Med anledning av Göteborgs 400-årsjubileum lämnar Göteborgs-Posten över cirka 10 miljoner nyhetsbilder ur Hjärnarkivet till Göteborgs stadsmuseum. Bilderna kommer att finnas tillgängliga i museets databas Carlotta.

www.rotter.se

Släktforskar dagarna 2021

digitalt

ÅRETS SLÄKTFORSKARDAGAR, med temat bygga broar, skulle ha hållits i Göteborg, men blev på grund av pandemin en helt digital tillställning. Huvudarrangörer var GöteborgsRegionens Släktforskare.

Den digitala utställningshallen öppnades för besökare redan i augusti, även om de cirka 60 montrarna bara var bemannade under helgen den 11–12 september. En del utställare hade skapat en speciell webbsida enbart för Släktforskar dagarna, andra hade bara en länk till sin vanliga webbplats.

Det var nog ett smart val att ha mässhallen öppen under en längre period. Som besökare har det varit enkelt att i lugn och ro bekanta sig med alla utställare. En del utställare har dessutom haft extra erbjudanden och aktiviteter under hela perioden. Många har nog tittat in till fler utställare än man kanske hade gjort på det traditionella Släktforskar dagarna. Om det är en monter som kanske inte direkt riktar sig till dig som samtidigt har kö, så hade du antagligen passerat förbi, men kan i den digitala versionen av Släktforskar dagarna enkelt klicka på en länk och läsa om utställaren.

Föredragen

Lördagsmorgonen började med en del tekniska problem då det var svårt att logga in och få åtkomst till föredra-

gen. De flesta problem verkade dock ha blivit lösta relativt snabbt. När man väl var inloggad märktes det att föreläsningssalen inte var riktigt färdig för besökare eftersom många beskrivningar och länkar saknades eller bestod av röd nonsensstext. Många fel rättades under dagen, men inte alla.

Det var en bra lösning att ha förinspelade föredrag men ge möjlighet för åhörare att ändå ställa frågor direkt till föredragshållarna under de schemalagda frågestunderna. Nu kunde alla besökare välja när de ville se på föredraget och man eliminerade också eventuella störningar av tekniska problem hos varje enskild föredragshållare. Alla föredrag fanns hos arrangören, som också kunde fixa eventuella problem direkt.

Moderatorerna gjorde ett bra jobb att hålla låda även när inga frågor ställdes, även om man ibland glömde att interagera med föredragshållarna. Alla moderatörer borde ha förberett några frågor och funderingar som föredragshållaren kunde besvara eller resonera kring om inga frågor kom in direkt från åhörarna.

Över 9000 föreläsningvisningar gjordes under helgen av de 1145 personer som köpte biljetter till årets Släktforskar dagar.

Det bjöds på 29 föredrag av nästan lika många föredragshållare eftersom några höll flera föredrag. Det var en

bra blandning av kända namn, som Dick Harrison och släktforskarna Peter Sjölund, Ted Rosvall och Anna-Lena Hultman, och nya bekantskaper. Flera föredrag hade fokus på Göteborg och domkyrkan, den ekonomiska utvecklingen, Ostindiska Kompaniet samt judar i staden. Andra föredrag handlade om DNA i släktforskning och polisarbete, emigranter, skogsfinnar, släktforskning i äldre tid, kvinnors tillnamn samt hur man släktforskar utanför Norden.

Med alla författarsamtal och aktiviteter hos de olika utställarna var det fullt upp med att hinna delta på allt, trots att man inte behövde springa omkring och leta sal eller stå och trängas i långa köer, som man ofta får göra på de traditionella Släktforskar dagarna. Men man saknade förstås de spontana mötena och intressanta diskussionerna med andra härliga släktforskare som enklast kan ske under de traditionella Släktforskar dagarna.

Årets Släktforskar dagar är inte helt slut förrän den 14 november. Fram till dess kan de som köpt den dyrare biljetten fortsätta att titta på föredragen.

Nästa år arrangeras Släktforskar dagarna av Skövde släktforskarförening.

Föreningen Dis

Dis hade en monter i utställningshallen samt en speciell sida för Släktforskar dagarna på webbplatsen. Förutom

Några bilder från Släktforskar- dagarna 2021.

föredrag bjöd man på kort information om föreningen, medlemsförmåner, extra bra pris på medlemskap och uppgradering till Disgen 2021 samt tillgång till senaste numren av Diskulogen för alla.

Dis höll åtta föredrag under helgen, fem på lördagen och tre på söndagen:

1. introduktion till Disgen 2021 med Christer Gustavsson
2. introduktion till Disbyt med Kerstin Malm
3. introduktion till kartor i Disgen 2021 med Lena Ringbrant Ekelund
4. presentation av föreningen Dis (vid två tillfällen)
5. introduktion till DNA-forskning med Disgen med Eva Dahlberg
6. nyheter i Disgen 2021 med Kristina Andersson
7. föreningen Dis historiska kartor med Tor-Leif Björklund.

Det var bra uppslutning, men antal deltagare varierade under varje föreläsning. Det var även stor variation på hur många frågor som ställdes efter de olika föredragen, så kontakten med åhörarna var ibland inte så nära som man kunnat önska. Kristina Anderssons föredrag om Disgen och Tor-Leif Björklunds om kartor var de populäraste föredragen med vardera 50 åhörare.

Det var svårt att veta innan hur besökarna skulle motta Släktforskar- dagarna i det nya, digitala formatet.

– Informationen om hur upplägget skulle vara under helgen var länge otydlig och svårt att förstå. Att det skulle vara inspelade föreläsningar som publiken kunde se när som helst, framkom rätt sent. I och med det hade vi lite svårt att bestämma vår ambitionsnivå. Till slut valde vi att lägga oss lite lågt och endast gå ut med några programpunkter där vi beskriver föreningen och vår verksamhet. Under programpunkterna fanns det naturligtvis även möjlighet för åhörare att ställa frågor, säger Mikael Winbladh.

Dis fick 34 nya medlemmar som köpte 23 Disgen-licenser. Användandet av Disbyt ökade märkbart under helgen. Uppgradering till Disgen 2021 köptes av 251 medlemmar. Tio Dismedlemmar var engagerade på ett eller annat sätt på sessionerna under helgen.

– Vi får utvärdera vår insats efteråt och dra lärdom av den här gången. Jag tror verkligen att något liknande kommer att arrangeras framöver, och då kan Dis vara med igen, säger Mikael Winbladh. ▣

SLÄKTFORSKARDAGARNA

1987	Lund
1988	Skara
1989	Sundsvall
1990	Västerås
1991	Oskarshamn
1992	Uppsala
1993	Luleå
1994	Örnsköldsvik
1995	Stockholm
1996	Växjö
1997	Helsingborg
1998	Jönköping
1999	Karlstad
2000	Linköping
2001	Borås
2002	Borlänge
2003	Ronneby
2004	Östersund
2005	Göteborg
2006	Stockholm
2007	Halmstad
2008	Malmö
2009	Falköping
2010	Örebro
2011	Norrköping
2012	Gävle
2013	Köping
2014	Karlstad
2015	Nyköping
2016	Umeå
2017	Halmstad
2018	Växjö
2019	Borås
2020	INSTÄLLT p.g.a pandemin
2021	Göteborg – digitalt

Per och Pernilla – PARET SOM FICK LEVA MED FEL FÖDELSEDATUM

FÖR MÅNGA år sedan lade jag forskningen på några av mina anor åt sidan, även om jag visste att det fanns många fler källor att undersöka för att kartlägga dem och deras anor ytterligare generationer. En anledning till detta var att det var på 1980-talet, på mikrofilmens tid, före internet och källmaterial i datorn, en annan var att jag bodde långt från det landsarkiv som förvarar originalböckerna. Per Persson och hans fru Pernilla Magnusdotter som skulle vara födda i nordvästskånska socknen Bjuv var några av dem jag lade undan då. Jag forskade fram deras ättlingar och lät deras anor bero, trots att det lämnade luckor i antavlan. Men så kom DNA-forskningen och med den viljan att komplettera ytterligare led bakåt i trädet. Per och Pernilla är min farmors farmors föräldrar, och flera av mina DNA-träffar visade sig komma från ättlingar till deras syskon.

I dag fäster vi ofta stor vikt vid att det ska vara rätt födelsedag även om många säger ”jag har slutat att fira”. Hur det var för några hundra år sedan vet vi egentligen inte. Vi som läser kyrkböckerna är vana vid att det då och då blir fel uppgifter i dem, och får i vår släktforskning analysera och använda olika källor för att säkerställa att vi identifierar rätt person, att släktskapet är korrekt med rätt föräldrabarn-partners genom livet. Vad våra förfäder egentligen visste om vad som stod om dem i de samtida kyrkböckerna vet vi inte.

I Skåne saknas ofta husförhörslängder före 1810-talet, en teori om anledningen är att de slängdes eftersom inget krav på att behålla dem fanns (Beijbom, 1981, s. 45). Jag är dock osäker på om det är en skröna eller faktiskt är sant. Från och med förordningen 1812 om mantals- och skattskrivning så ålades prästerna dels att närvara, dels ha med sig husförhörslängden vid mantalsskrivningen (Bäckmark, 2015, s. 44 och 162) så då fyllde husförhörslängden ytterligare en funktion. Hur som helst så försvårar avsaknaden av husförhörslängder för oss släktforskare. Böckerna med födelse-, vigsel- och döduppgifter finns dock i normalfallet, liksom mantalslängder och förhoppningsvis bouppteckningar.

Strövelstorps socken där Per Persson och Pernilla Magnusdotter bodde som gifta, var vid denna tid administrativt delad på Malmöhus län och Luggude härad respektive Kristianstads län och Södra Åsbo härad, några byar låg i ena länet/häradet och några i det andra. Den by där de bodde, Håkantorps, tillhörde den del som räknades till Malmöhus län och Luggude härad (Skånes ortnamn, Serie A del 18). Båda anges vara födda i Bjuvs socken i husförhörslängder och i respektive inflyttningsattest.

När det nu var dags att ta itu med forskningen igen var frågan: hur ser det egentligen ut för Per och Pernilla och möjligheten att komma fram till deras föräldrar? I Pers fall finns ingen

i Bjuvs socken född med det angivna födelsedatumet medan det för Pernilla finns en födelsenotis med rätt föräldrar men det är ett annat namn på barnet.

Pers födelse och föräldrar

Per flyttade från Bjuv till Strövelstorp 1819. I Strövelstorp anges han genomgående vara född 12 april 1792 i Bjuv, vilket även står i hans flyttningsattest som återfinns i Strövelstorp HII:3 (1814–1819) (bild 2110 hos ArkivDigital). Han dör redan 1839, och då är barnen minderåriga – yngsta dottern Elna är bara året gammal. Per och Pernilla har förutom Kersti (1832–1905) som är min ana fått barnen Per (1826–1874), Nils (1827–1917), Johanna (1829–1829), Johanna (1834–1886), Assarina (1836–1925) och Elna (1838–1848).

Det finns dock ingen Per Persson född i Bjuv det angivna datumet, eller ens 1792, och inte heller året före och efter. Så långt kom jag på 1980-talet utan att då tänka på att åka till landsarkivet och leta en bouppteckning efter honom. Nu när jag tog upp det igen så var det ju uppenbart att jag hade missat den. Lösningen på Pers härstamning fanns i bouppteckningen! I den nämns både hans bror Nils Persson som annexehemmansåbo i Bjuv, två stycken svågrar till Per som också bor i Bjuv samt änkan Pernillas far Magnus Nilsson (Luggude häradsrätt FIIa:95 (1840) nr 59, sid 370). När jag nu också granskade faddrarna

till Per och Pernillas barn förekommer namnet Nils Persson i Bjuv flera gånger, det kan ju vara olika personer men vid ett tillfälle finns titeln prästbonde. Det finns även andra faddrar till barnen med patronymikon Persson respektive Persdotter.

Bjuvs socken var annexförsamling i ett pastorat där Norra Vram var moderförsamlingen. I Bjuv fanns ett annexhemman, ett begrepp som enligt förklaringen i *Svenska Akademiens Ordbok* används ”för i annexförsamling belägen jordegendom anslagen till prästerskapets aflöning”. Annexgården, som den benämns i Skånes ortnamn (serie A del 12), anges i husförhörslängderna även som Bjuv nr 15.

På Annexgården finns 1839 Nils Persson, född 1779, med familj. På samma plats finns undantagsänkan Sissela Nilsson, född 1758 i Bjuv och död 27 november 1838. I hennes bouppteckning som återfinns i Lugude häradsrätt FIIa:94 (1839) nr 18, sid 249, räknas hennes barn upp: sonen Nils på stället, sonen Per i Håkantorps, avlidne sonen Lars Persson, dottern Anna, avlidna dottern Kersti, dottern Pernilla och dottern Hanna – döttrarnas män (det vill säga Pers svägrar) och de avlidnas barn räknas också upp. Jag har alltså hittat Per Perssons mor och syskon.

När jag följer familjen med kombinationen Nils Persson med en mor Sissela Nilsson och de omnämnda syskonen bakåt i tiden finns de på Annexgården från 1839 fram till första

volymen av Bjuvs husförhörslängd som finns, AI:1. Den täcker åren 1805-1813 och är indelad i tre delar. Annexgården och detta hushåll finns här på folio 57, 157 och 249. Det finns fler syskon, men endast i denna första husförhörslängd, på folio 57 och 157 finns en son Per med, liksom fadern som också heter Per Persson. Sonen Per anges här som född den 8 augusti 1790. Och i födelseboken, Bjuv CI:1 (1710-1802) folio 117, återfinns det datumet en Pär, son till Pär Pärsson och Cissella Nilsson.

Per Persson är alltså son till Per Persson (1752-1808) och Sissela Nilsson (1758-1838). Fadern Per Persson föddes och dog på Annexgården i Bjuv, som han brukade och sonen Nils Persson efter honom. På nummer 8 i dödboken för 1808, folio 285, står: ”Den 28 augusti begravs Annexhemmans Åboen Pehr Pehrsson i Bjuv, som Dödde den 20 dito af Kolik och var 55 Åhr 9 Månader”. Hans bouppteckning är mestadels förstörd (Bild 1) men man kan utläsa att han var annexhemmansåbo, gift med Sissela Nilsson, hade flera efterlevande barn bland annat Lars, Anna och Boel – de andras namn går inte att läsa. Det står dock att han avlidit den 22 augusti, men jag väljer att i första hand använda dödbokens datum, med en notering om bägge uppgifterna i mitt Disgen.

Det förekommer uppgifter om att ”min” Per Perssons far skulle vara den ryktare Per Persson som dör i Bjuvs-

torp, Bjuv, den 26 februari 1813 (Bjuv CI:2 (1800-1846) folio 293) vid 72 års ålder. Bouppteckningen ovan och uppgifterna om titeln motsäger dock detta. Per Persson och Sissela Nilsson har barnen Per (1777-1778), Nils (1779-1843), Anna (1780-1856), Kersti (1782-1829), Pernilla (1784-1873), Per (1790-1839), Elna (1792-1874), Lars (1794-1834), Boel (1797-1831) och Hanna (1800-1885). En bror Per i Håkantorps nämns i bouppteckningarna för Kersti och Boel, liksom när en sväger dör, men inte i den efter Lars. Per nämns i kombination med andra av syskonen och svägrar.

Hur Per fick fel födelsedatum och födelseår är svårt att härleda med säkerhet. Han flyttar tidigt hemifrån som dräng. Många pigor och drängar står enbart med förnamn i Bjuvs husförhörslängder. I flyttattesten när han kommer till Strövelstorps, daterad 29 september 1819, står att ”skatterna för löpande året liquideras i Brogårda”, vilket är en by i Bjuvs socken. Husförhörslängden för Bjuv 1817-1820 (Norra Vram AI:3, folio 127) har en Per Persson född den 12 april 1792 skriven på Brogårda nr 1. Denne finns även i den föregående husförhörslängden, för åren 1813-1817, folio 74, där decenniesiffran är inskriven ovanpå den siffra som redan fanns, 17x2 12/4. På nästa uppslag finns på Brogårda nr 2 en annan Per Persson, född 12 april 1762. Har prästen blandat ihop det när ”min” Per Persson flyttade dit och skulle skrivas in? I mantalslängderna

för Bjuvs socken finns för Brogårda nr 1 från 1814 till 1819 en arrendator Per Persson, som anges med födelsedatum 12 april 1792 och motsvarande ålder, även om skrivaren ”kladdat” med siffrorna både 1814 (för födelseåret) och 1815 (för åldern).

Heter hon verkligen Pernilla?

Pernilla Magnusdotter har i Strövelstorp från det att hon flyttar dit som nygift 1825 tills hon dör 1859 konsekvent födelsedatumet den 25 januari 1805 i Bjuv. Skulle jag gå direkt till Bjuvs födelsebok för det datumet så föds det visserligen en Magnusdotter men hon heter Gunnel, inte Pernilla, föräldrarna heter Magnus Nilsson och Jertru Andersdotter – jag normerar till Gertrud.

Men vad står före hennes giftermål med Per och flytten från Bjuv till Strövelstorp, när Pernilla är skriven med sina föräldrar? När jag backar från 1825, volym för volym, står det också Pernilla född den 25 januari 1805. Den första volymen av Bjuvs husförhörslängd, AI:1, täcker som nämnts tidigare åren 1805–1813 och är indelad i tre delar. Pernillas föräldrar Magnus Nilsson (1769–1843) och Gertrud Andersdotter (1780–1814) finns därmed på folio 35, 133 och 229 i samma volym. På folio 35 finns dottern Gunild född 25 januari 1805, på folio 133 står det både Gunild och Pernilla med samma födelsedatum och namnet Gunild struket (Bild 2) och slutligen på folio 229 står Pernilla med den 25 januari 1805 som födelsedatum.

När jag skulle reda ut uppgiften om det fanns en eller två flickor, om prästen skrivit fel namn eller fel födelsedatum, så behövde jag kontrollera alla barnen till Magnus Nilsson och Gertrud Andersdotter. Och mycket rik-

tigt, det finns som jag nämnde ovan en Gunnel född den 25 januari 1805 (Bjuv CI:2 (1800–1846) folio 13) och så finns det en Pehrnila som är född den 18 november 1806 (Bjuv CI:2 (1800–1846) folio 21). Namnformerna Gunnel och Gunild normeras av Demografiska Databasen Södra Sverige (DDSS) till Gunilla.

De övriga barnen är söner Sone (1803–1804), Nils (1809–1867), Per (1811–1857) och dottern Karna (1813–1814), alla födda och döda i Bjuvs socken utom Pernilla. Magnus Nilsson har i sitt andra äktenskap med Hanna Hansdotter (1787–1858) även döttrarna Elna (1818–1836) och Johanna (1821–1882) samt en dödfödd dotter i januari 1817.

I husförhörslängden finns alltså både Gunilla och Pernilla, men det ena namnet stryks. Vad händer då? Svaret finns delvis i dödboken Bjuv CI:2 (1800–1846) folio 285, där det står som nummer 5 för 1808: ”Den 6 Junij begrofs Magnus Nilssons Älssta Dotter Guneld i Bjuv som dödde den 1 dito af okiänd barnasjuka och var 3 år.”

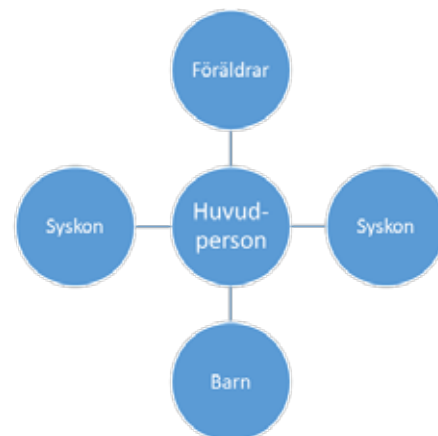
När Pernillas mamma Gertrud Andersdotter dog 1814, liksom när hennes mormor Nilla Sonesdotter dog 1818 och morfar Anders Olsson 1836 så nämns i respektive bouppteckningar att Gertrud har en dotter Pernilla (Luggude häradsrätt FIIa:47 (1815) nr 27 sid 404, FIIa:54 (1819) nr 5, sid 298 samt FIIa:91 (1836) nr 53, sid 356). När fadern Magnus Nilsson dör så nämns i hans bouppteckning bland annat dottern, änkan Pernilla Magnusdotter i Håkantorps (Luggude häradsrätt FIIa:99 (1844) nr 50, sid 135).

Det är alltså Pernilla som nämns i samtliga källor efter 1808, i dödnöti-

sen 1808 nämns ju uttryckligen inte bara namnet Guneld, utan även att det är den äldsta dottern som dör. Pernilla är då enligt födelseboken född den 18 november 1806, även om det datumet aldrig anges för henne i någon annan källa än födelseboken. Resten av livet står alltid att hon är född den 25 januari 1805. Det kan förstås vara så att det inte var den äldsta dottern som dog, utan den yngsta, så att det egentligen är fel namn, men det finns ingenting som tyder på det.

Hantera fel födelsedatum

Det är långt ifrån ovanligt med felaktiga födelsedatum. Det finns andra släktforskare som har skrivit om liknande erfarenheter från Bjuvs socken. Jag stöter själv på det ofta i flera nordvästskånska socknar på 1700-talet och första halvan av 1800-talet. Jag noterar de olika datum som anges för mina släktingar, så att jag kan hålla koll på det. Det är ett dilemma att Per och Pernilla båda lever med helt andra födelsedatum än de egentliga, men man får helt enkelt registrera båda på något sätt och redogöra för hur det står. Jag förklarar då också i min databas hur jag har fastställt identifieringen av personen och släktskapet med familjen (föräldrar, syskon partner och barn). ▣

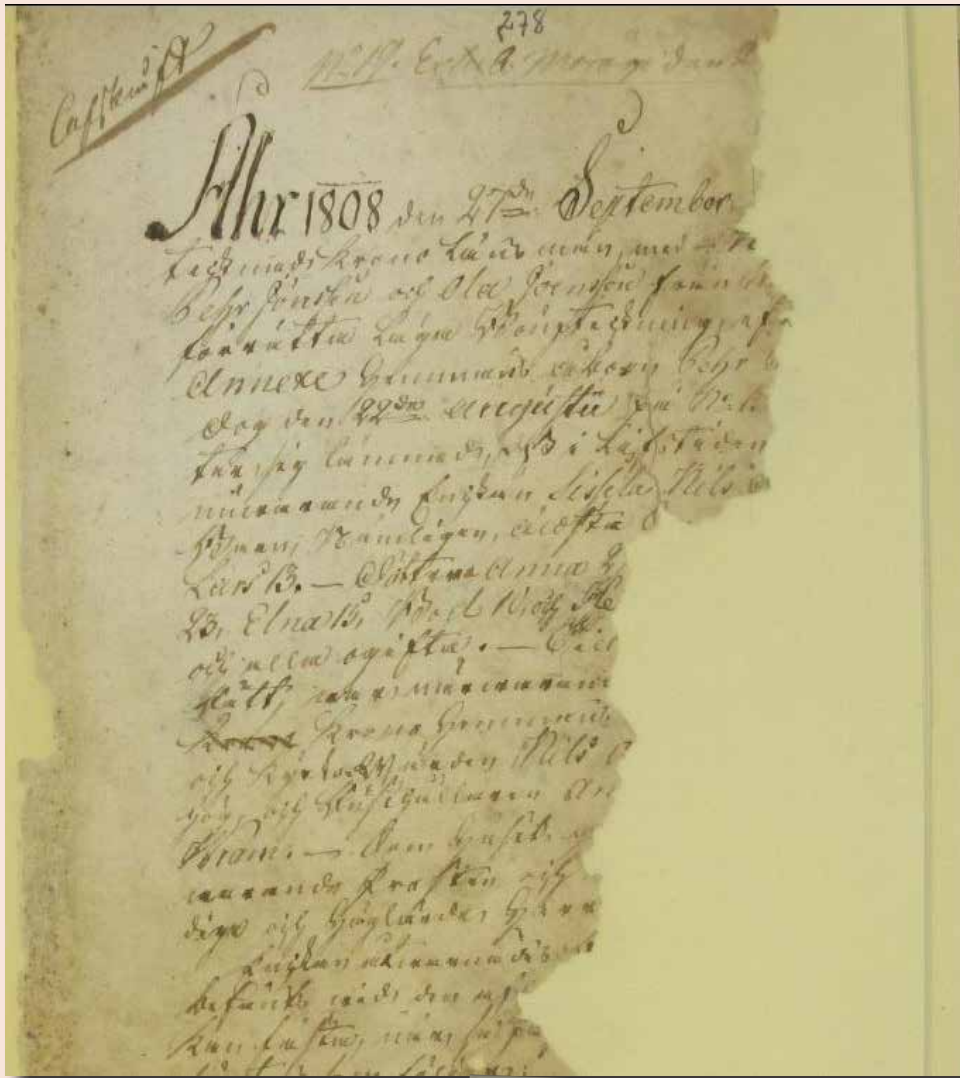

Bild 1. En nästan förstörd bouppteckning som gav nödvändig och tillräcklig information. Luggude häradsrätt (L, M) FIIa:32 (1808) nr 19, Bild 740/sid 278.

Byars, Hemmans och Personers, Namn.	Födelse		I bok	Skriver	M. J. J. J.
	Ort	År och Dag			
Magnus Melsson	Bjv	1769			
J. Terenius	Bjv	1780			
Dotter Johanna	Bjv	1805			
Sonen Mels	Bjv	1809			
Sonen Pehr	Bjv	1812			

Bild 2. I husförhörlängden är det ena namnet överstruket. Bjuv (M) AI:1 (1805-1813) Bild 71/sid 133.

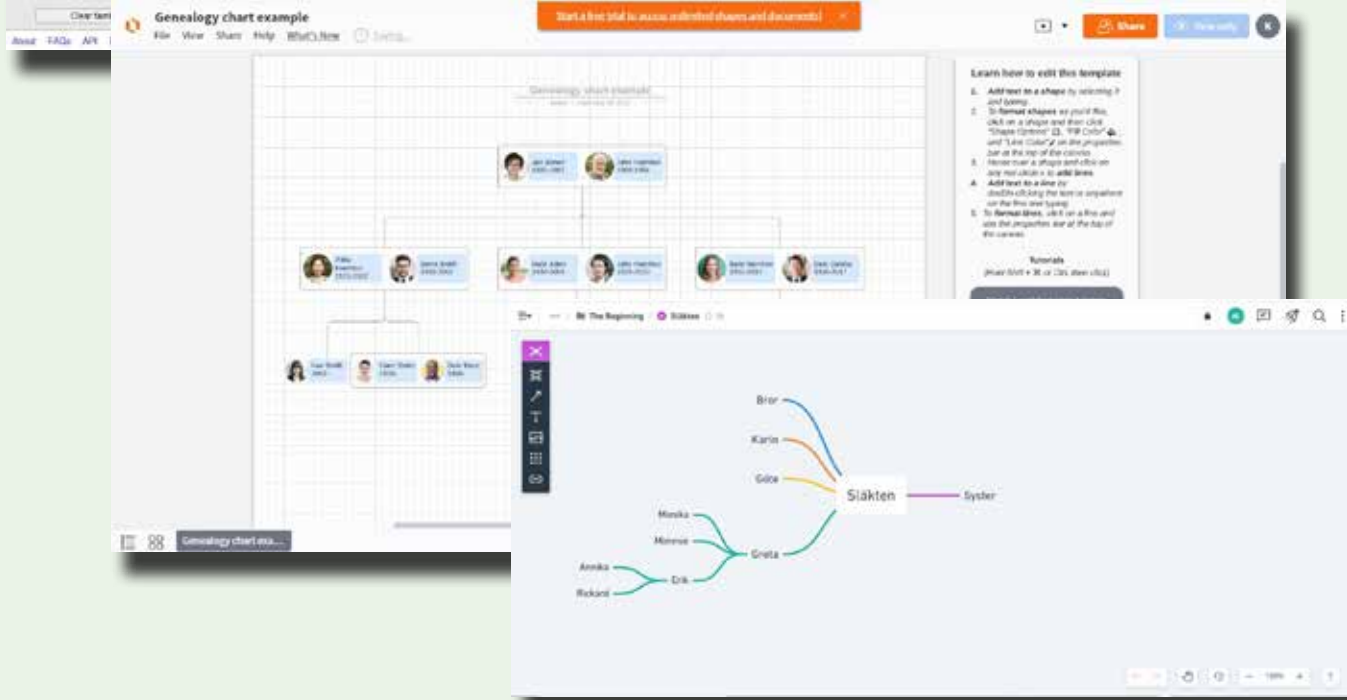
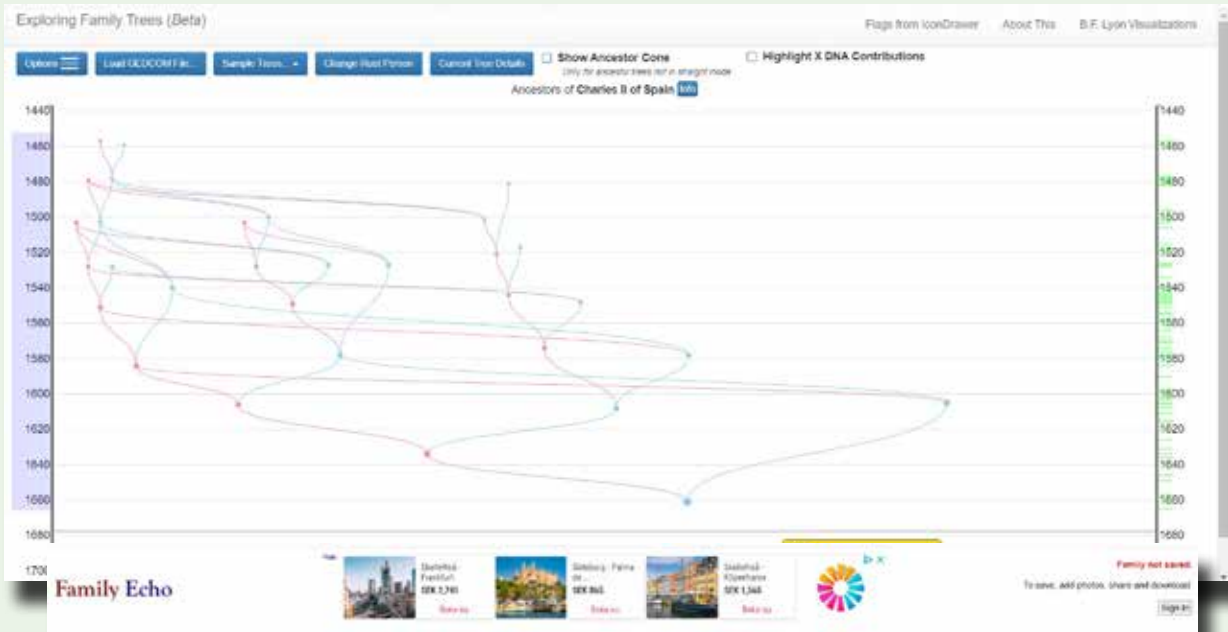
LITTERATUR

Beijbom, Ulf, (1981), Släkt- och hembygdsforskning, Stockholm. 2:a tr. LIBRIS-ID:8348116.

Bäckmark, Magnus, (2015), Mantalsforska, Solna. LIBRIS-ID:17871842.

Skånes ortnamn, Serie A Bebyggelsenamn, D. 12 Luggude härad med Höganäs stad. Helsingborgs stad, (2003), Uppsala. LIBRIS-ID:9352455

Skånes ortnamn, Serie A Bebyggelsenamn, D. 18 Södra Åsbo härad, (1962), Lund. LIBRIS-ID:8201643.

Exempel från Exploring Family Trees, FamilyEcho, Lucid och Whimsical.

Rita upp släkträd

OFTAST KAN man använda sitt släktforskningsprogram för att rita upp de släkträd man önskar. Men ibland kanske man har lite andra behov och vill använda ett av alla fristående ritprogram som finns på marknaden, kanske för att snabbt och enkelt kunna göra ett träd för något du arbetar med just nu eller sortera in DNA-träffar i stora 3D-kluster.

Man kan skapa släkträd i de flesta program om man bara kan skapa rutor och dra streck. Men nu är vi på jakt efter program som gör det snabbt och enkelt. Ungefär lika snabbt som man kan rita upp ett släkträd med papper och penna för att visa och diskutera med någon.

Det finns en mängd verktyg, främst online, för att skapa flödesscheman och mindmaps, som kan passa för att snabbt rita upp ett träd över de personer man forskar om för tillfället. De flesta verktyg kostar pengar, men en del erbjuder en enklare version gratis. Några har extra funktioner för att man enkelt ska kunna skapa just släkträd.

Några onlineverktyg som finns är bland annat Microsoft Visio, SmartDraw, Canva, Creately, Lucidchart, Whimsica, Familyecho och yEd live. MyDraw och GenoPro installeras lokalt på datorn. NodeXL, Gephi samt

FamilySearchs Puzzilla och Rootsfinder kan visa släktkopplingar i 3D-kluster.

Exploring Family Trees

Exploring Family Trees är ett annorlunda verktyg som visualiserar ens släkträd med tidslinje. Det är till exempel ett utmärkt hjälpmedel för att på ett enkelt sätt se hur och var man har många anförluster. Brad Lyon har utvecklat verktyget. Alla beräkningar sker lokalt på användarens dator efter att man laddat upp en Gedcom. Verktyget hittas på www.learnforever-learn.com/ancestors.

Familyecho

Familyecho är ett mycket snabbt, enkelt och gratis verktyg. Det ser kanske inte så fint ut, men det är oerhört enkelt att komma igång och rita upp ett släkträd. Alla personer är bara synliga i några generationer. Om föräldrar läggs till som fjärde generation syns bara föräldrar för en person, det andra paret döljs och en streckad linje visar att det finns dold information.

GenoPro

GenoPro är ett program främst för genogram (en visuell representation av familjerelationer och sjukdomshistoria) vilket kan vara användbart om

man till exempel vill undersöka hur ögonfärg ärvts i familjen. GenoPro finns lokalt på datorn och GenoProX online.

Canva

Canva har en släkträdsmall, men alla streck, rutor och namn verkar vara enskilda objekt, vilket gör det ganska svårt att snabbt rita upp ett släkträd. Utan instruktioner är det krångligt att komma igång.

Creately

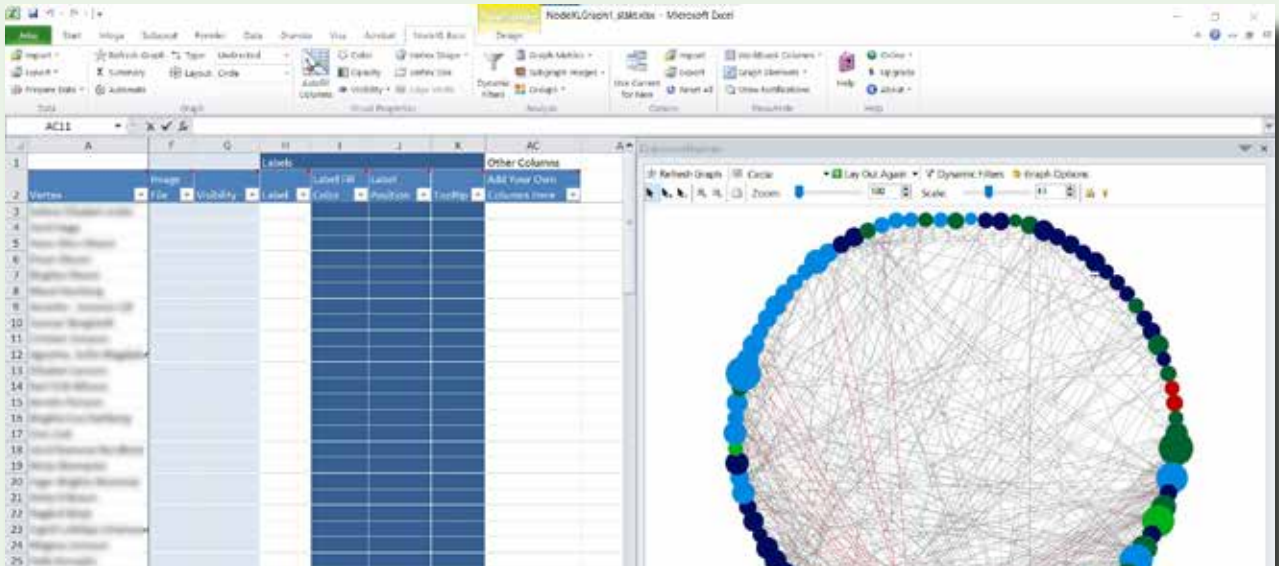
Det är mycket enkelt att komma igång med Creately. Man kan skriva namn direkt i rutorna, men man måste själv dra linjer mellan rutorna, vilket gör det lite omständligt.

LucidChart

Man måste rita upp rutor och linjer som enskilda objekt i LucidChart om man inte köper premiumabonemanget för att komma åt släkträdsmallarna.

SmartDraw

Om man använder SmartDraws Family Tree SmartPanel går det mycket snabbt och enkelt att lägga till personer i de olika generationerna i släkträdet. Man väljer bara kommandot Lägg till partner, barn eller förälder

Description

This demo shows how to create SVG templates for nodes, labels and ports. It also shows how to customize various aspects of template styles.

Template Styles

Template Styles use SVG snippets ('templates'), defined in either HTML or a string argument, to create the visualization for nodes, labels, ports or label strokes.

Data Binding

SVG attributes can be bound to graph item data or to contextual information, using a special binding syntax, e.g. `fill="#{binding: myColor}"`. The bound values can be manipulated and processed using functions. This makes it possible to set visual attributes based on the item data, e.g. you can link the background color of an employee node to the employee's business unit.

Template Bindings

The binding context gives you information about the current state, e.g. the item level, the item size, the item's selection state, etc. Sample bindings are written like this: `width="{level:itemLevel} width"`.

yFiles for HTML > Template Styles Demo

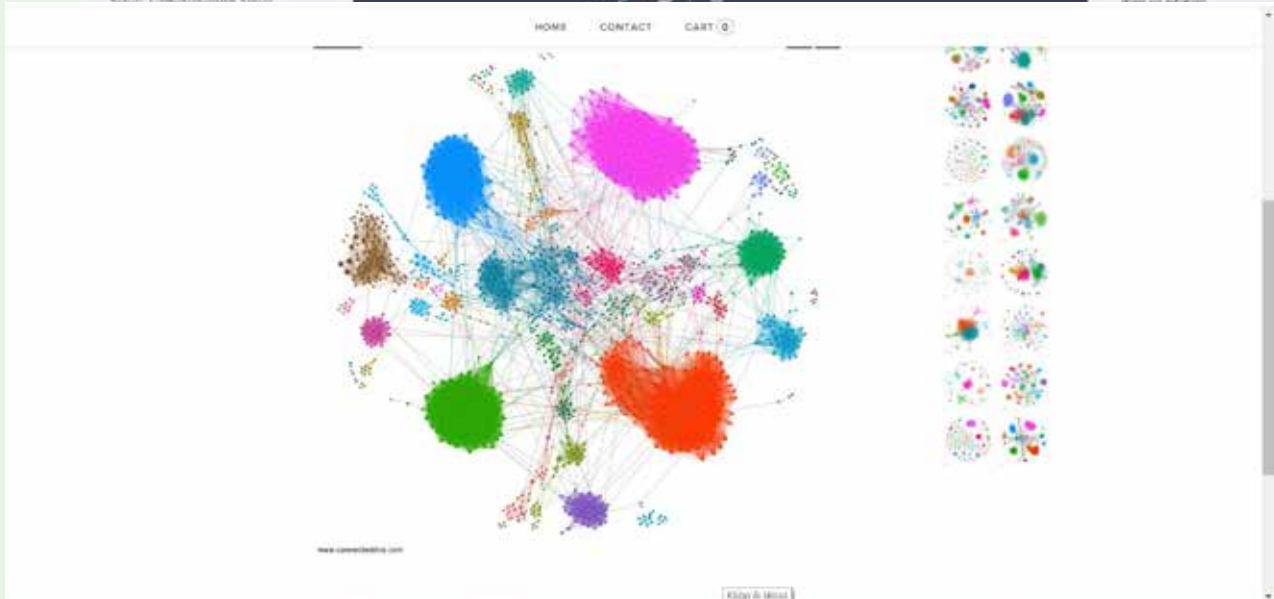
Properties

Eric Joplin
Chief Executive Officer

DEPT: Executive Unit
EMAIL: eric@yfiles.com
PHONE: 555-0100
FAX: 555-0001
STATUS: Present

Things to Try

- Select a node and take a look at the Properties Panel to see the node details.
- Click the 'toggle' button to switch the view and change the status using the dropdown list. The changes immediately reflect in the node.
- Take a look at the templates for nodes, labels and ports in `styles.html`.
- Take a look at method `toJSONconverters()` in `TemplateStyles.html` to see how the data binding converters are initialized.
- Take a look at method `configureStyles()` in `TemplateStyles.html` to see how the templates are initialized.

Exempel på olika klusterdiagram från NodeXL och yFiles samt Connected DNAs professionella grafer skapade i Gephi.

samt bestämmer layout så att anorna är till höger, vänster, uppe eller nere. Man behöver aldrig dra några enskilda linjer mellan rutor, det gör programmet automatiskt. Det kan vara krångligt att lägga till anor till det föräldrapar man utgått från, även flera partners kan ställa till problem. Annars är det ett mycket smidigt verktyg där man bara väljer lägg till barn, lägg till partner, och layouten flödar om efter behov.

MyDraw

MyDraw är ett program som laddas ner till din dator. Det har en familjeträdsfunktion så att det, liksom i SmartDraw, bara är att välja lägg till förälder, syskon eller barn utan att man behöver rita upp enskilda streck och rutor.

yFiles och Microsoft Visio

Med hjälp av Yworks yFiles eller Microsoft Visio kan man rita upp fina organisationsscheman och flödesdiagram.

Puzzilla

Puzzilla kan visa din släktinformation på FamilySearch i ett cirkulärt lotusdiagram. Det ger en bra översikt över fler generationer då varje person bara representeras av en punkt. Namn och annan data visas när muspekaren förs över en person.

Rootsfinder

Rootsfinder är ett program från FamilySearch. Det har många olika funktioner bland annat för att hålla ordning på DNA-resultat. Här kan du skapa 3D-kluster av DNA-träffarna.

FamilySearchs produkter är mycket användarvänliga så om man inte har något emot att släktforskningen ligger online på deras sida, privat eller offentligt, kan det vara ett mycket bra alternativ för att hålla ordning och få

bra översikt över traditionell släktforskning så väl som DNA-släktforskning.

Microsofts SmartArt

Ett enkelt sätt att rita upp ett släkträd snabbt om man har ett Microsoft Office-program är att använda SmartArt. Man väljer bara Infoga > SmartArt > Hierarki eller organisationsschema. Om man vill ha en ligande layout finns även vågrät hierarki. Sedan är det bara att skriva in namn och lägga till rutor genom att högerlicka och välja Lägg till figur och därefter välja var den nya rutan ska ligga, allt flödar om automatiskt. Ännu snabbare är att trycka enter efter att man skrivit ett namn i textinmatningsrutan för en till ruta på samma nivå. Om man lagt något namn på fel nivå är det bara att under SmartArt-verktyg > Design välja hur rutan ska flyttas och allt flödar om automatiskt.

NodeXL

NodeXL för Microsoft Office Excel används för att visualisera nätverk. Det är enkelt att komma igång med NodeXL. Under den första fliken Edges finns två kolumner, Vertex 1 och Vertex 2, där man skriver eller klistrar in namnen på till exempel DNA-träffar som har koppling till varandra. När det är gjort kan man titta på nästa flik, Vertices, där alla inlagda namn från Edges finns listade en gång. Man kan kopiera namnen i Vertex-kolumnen till Labels-kolumnen för att få med namnen i klusterdiagrammet. Under Size kan man lägga in mängd cM man delar med den DNA-träffen och få möjlighet att visa det visuellt. Under Groups kan man välja att grupper skapas efter kluster.

Man kan till exempel utgå från en genomförd Leeds-metod eller använda data från en klusteranalys. Då har man redan gjort en bra avgränsning

och kan enkelt skapa en tredimensionell klusteranalys och lägga in all information manuellt på ganska kort tid. I resultatet av en klusteranalys kopierar man en kolumn med träffar tillsammans med den första kolumnen, klistrar in i ett tomt dokument, sorterar i bokstavsordning, kopierar de rader som har namn i båda kolumnerna och klistrar in i Vertex 1 och Vertex 2 i NodeXL-dokumentet. Man kan också hämta information om vilka DNA-träffar som har kopplingar till varandra genom att använda DNAGedcom. När all information finns i dokumentet är det bara att välja Refresh Graph för att se sitt diagram. Det finns flera olika sorters diagram och inställningar att välja mellan.

Exportvalen i NodeXL fungerar bara i Pro-versionen och då kan man välja export till GraphML för att till exempel kunna importera i Gephi.

Man måste ha Office 2013, 2016, 2019 eller 365 för att NodeXL ska fungera. En Pro-licens kostar mellan 300 och 700 kronor, beroende på version.

Gephi

Även Gephi används för att visualisera nätverk. Det kan vara lite krångligt att få Gephi att fungera, först måste man till exempel se till att ha en fungerande version av Java. I NodeXL är det enkelt att se att namnen ska föras in i två kolumner medan man i Gephi ska ge varje namn ett id-nummer i en fil och sedan föra in dessa id-nummer i varsin kolumn i en annan fil. När man vet det kan man via sök och ersätt förbereda filer som kan importeras i Gephi.

Shelley Crawford har skrivit en detaljerad beskrivning om hur man med hjälp av DNAGedcom kan hämta data att använda i Gephi. Hon driver även Connected DNA där hon hjälper till att skapa kluster i Gephi med hjälp av inskickade filer från DNAGedcom. ▣

Anna Linder - kluster+närmsta

fredag 10 maj 2021 kl 10:21

100,000 segments sorted by

Genealogical DNA Analysis Tool (GDAT) created on 2021-05-10 10:21:01
 File Edit Import Data Relations Tools MCA Utilities Help

Anna Linder

Segment Map

Group	Chr	Start	End	Side
1000	1	0,0	18,1	M
1000	1	4,0	8,9	M
1000	1	23,1	30,4	M
1000	1	200,3	204,9	M
1000	1	218,2	225,1	M
1000	1	218,2	226,1	M
1000	2	28,0	33,8	M
1000	2	28,7	45,9	M
1000	2	59,7	122,2	M
1000	2	65,8	100,1	M
1000	2	66,2	81,6	M
1000	2	72,4	79,7	M
1000	2	85,4	98,7	M
1000	2	166,0	173,0	M
1000	2	170,8	183,3	M
1000	2	207,9	217,8	M
1000	3	5,5	9,0	M
1000	3	5,8	25,4	M

Segment Map

Change Group Color

Chromosome Painting Detailed Segments

Super Population Continent Filter

Population	Percentage
Europe	100%
Western Europe	97.3%
Scandinavia	
Finish	2.7%
Finland	

Download Segments

DNAPainter, Genealogical DNA Analysis Tool (GDAT) och MyOrigins segmentinformation hos FTDNA.

DNA-krönika

JAG HAR fokuserat på att lägga in haplogrupper i Genney för mina bästa DNA-träffar och de som jag vet hur vi är släkt för att se om vetenskapen om haplogrupp kan hjälpa mig i min släktforskning genom att kanske verifiera kopplingar och ge mig insikter i hur släktskapet kan se ut. Min antavla innehåller nu ganska många haplogrupper, främst för mt-DNA. Hittills har det enbart varit intressant kunskap men inget som hjälpt mig i släktforskningen. Man kan bland annat hitta listor över haplogrupper på FamilyTreeDNA:s (FTDNA) olika projekthemsidor.

Jag har tur att den okände fadern jag försöker hitta finns på just den grenen med kvinna och man varannan generation bakåt, den gren som man delar mest DNA från x-kromosomen med. Så ett sätt att hitta den okände fadern kan vara att titta på x-kromosomen då jag bör ha extra mycket xDNA från den okände faderns mamma.

FTDNA

En av FTDNA:s bästa funktioner måste vara den automatiska fasningen av fars och mors sida som sker om man länkat in någon DNA-träff i släktträdet. Resultatet visas som gubbar och gummor i resultatlistan eller som P och M i csv-filen. Man behöver inte ha lagt upp något stort släktträd för alla att se, utan det fungerar utmärkt att ha ett privat träd och lägga in alla DNA-träffar som kusiner, på fars eller mors sida. Men då måste man komma

ihåg att ignorera släktskapet som anges för de DNA-träffarna eftersom den blir felaktig. Man har stor hjälp att hitta gemensamma anor då träfflistan är uppdelad i två grupper, särskilt då markeringen M och P följer med i autokluster och segmentanalyser.

Funktionen är mycket användbar även då man inte vet något om sina anor. Det är bara att välja en sida för den bästa träffen, till exempel fars sida, uppdatera sidan och se vilka träffar som blir markerade med den tillhörigheten. Testa sedan och se vad som händer om du anger att nästa träff utan markering tillhör mors sida. Verkar det bli en bra uppdelning, eller får många samma sida? Testa att ändra träffen till fars sida. Bäst är förstås att även titta på släktträden och försöka hitta släktskap mellan träffarna och därmed kunna välja samma sida för alla som är släkt med varandra. Om föräldrarna är släkt med varandra är det svårt att få något användbart resultat från den här funktionen.

En nyhet är att FTDNA nu, liksom 23andMe, visar vilka segment som hör till vilken etnicitet i ens resultat för MyOrigin. De kallar det för Chromosome Painting. När jag jämför mina resultat från FTDNA och 23andMe kan jag se att vissa "finska" segment faktiskt återfinns hos båda bolagen, så det kanske stämmer att segmentet i början på kromosom 3, mot slutet av kromosom 10, runt centromeren på 20 och i början av 21 har finskt ursprung hos mig.

I GMP kan jag snabbt konstatera att jag på kromosom 10 har en hel del finska träffar precis på utpekad position, men inte på resten av kromosomen. Det samma gäller för kromosom 20.

GenomeMatePro (GMP)

Jag har flera konstigheter i GMP-databasen, bland annat att min mamma ibland har en extra son, att endast mamma delar ett litet segment med min tremänning, som flera testade egentligen delar mycket DNA med, vissa träffar är dubblade men en version innehåller enbart sammanfattning om totalt DNA medan den andra innehåller segmentinformationen. Det finns även en del dubletter på grund av att några versioner av GMP inte kunde hantera specialtecknen på korrekt sätt. Det kan nog finnas en poäng i att börja med en helt ny databas så att felen försvinner, även om det krävs många timmars arbete.

Jag har börjat använda Genealogical DNA Analysis Tool (GDAT) istället för GMP nu. Första steget för att exportera databasen i GMP är att kontrollera att alla "keys", i listan längst ner till höger, är fetstilta för alla profiler man har i databasen. Gör en kopia av databasen eftersom det är bra att ha kvar en originalfil som fortfarande fungerar i GMP om det skulle bli några problem. Sedan använder man appen GMP2GDAT som skapar en databas som fungerar i GDAT.

Importen av befintlig databas gick bra. Det tog cirka en timme. Men man

måste vara med och klicka vidare för alla åtta steg i processen. Ett plus med import är att de Ancestry-träffar man lagt in sedan tidigare tas med. Annars är det inte längre möjligt att importera information från Ancestry. Befintliga dubletter och problem i databasen förändrades inte av export och import. Den första tidens användande av GDAT imponerade inte då programmet var nära att krascha för varje nytt val. Ofta känns GDAT segare än GMP, men det kanske ändras. Det nya gränssnittet, där menyvalen hittas på annan plats än tidigare, har varit svåra att vänja sig vid. Det har blivit viktigare att lära sig kortkommandon eftersom många val nu kräver ett extra klick mot tidigare.

Det brukar ofta ta en stund att vänja sig vid förändringar av ett program man är en frekvent användare av. Jag har inte vant mig än. Jag märker att jag inte känner samma intresse att sitta en stund med GDAT som tidigare med GMP. Det är ju bra att ha all DNA-information samlat på ett ställe, som man har i GDAT, men just nu vill jag hellre arbeta med DNAPainter.

DNAPainter

Av 5989 DNA-träffar hos FTDNA är 2246 på mors sida. Hur många av resterande träffar som är på fars sida vet jag inte helt säkert eftersom en del kan vara falska träffar. Efter att ha arbetat med träfflistan så att de första sidorna har gubbar och gummor är

det dags att ladda hem resultatet och importera i DNAPainter.

När jag tittar i träfflistan i GDAT kan jag se att en lämplig importgräns i DNAPainter kan vara gemensamt DNA på minst 110 cM eftersom jag har hittat kopplingen till de flesta som jag delar så mycket DNA med. Jag ska testa Roberta Estes (som driver bloggen DNAExplained) tips att importera autokluster och sedan endast de närmaste träffarna i en ny profil på DNAPainter.

Jag har lagt in kluster från FTDNA, MyHeritage och 23andme i DNAPainter. Det är ändå inte så enkelt att se var alla hör hemma, men man får god hjälp av de kända träffar man har. Jag importerade även 28 träffar på över 100 cM men under 1800 cM från FTDNA. Det blev 200 nya segment. Det är så trevligt och användbart att även kunna importera informationen om fars eller mors sida från FTDNA till DNAPainter. Då syns det direkt om klustret hör till mammas eller pappas sida.

Under kugghjulet kan man välj Reports > All segment data för att spara en csv-fil av kromosomkartan som skapades då klusteranalysen från Genetic Affairs och FTDNA importerades till DNAPainter.

Mitt kluster från MyHeritage hade bara två stora kluster, far och mor. Det är lite tråkigt men gör det enkelt att sortera träffar till rätt sida av släkten. Jag studerade segmenten på kromo-

som 12 lite extra då jag upptäckte sex bekanta namn med en känd gemensam ana.

WATO – What Are The Odds

Jag har även gjort ett nytt försök med WATO och den okände fadern jag söker. Denna gång använde jag de uppdaterade siffrorna från FTDNA samt la in ”tvillingar” eller ”trillingar” för vissa DNA-träffar. Det innebär att jag inte bara lägger in mina matchnings-siffror för en viss DNA-träff utan även min systers och kusins för att eventuellt få ett säkrare WATO-resultat. Jag testade att ta bort siffror för högsta träffen och då finns det flera möjliga hypoteser, och den som är tre gånger så sannolik som nästa är ättling till en av dem som ser ut att vara en möjlig kandidat till faderskapet. Men den högsta DNA-träffen ska förstås vara kvar och då är det färre möjliga och ingen som sticker ut.

Efter att ha lagt in delat cM även för min syster och kusin, var det i originalversionen av WATO fortfarande bara en möjlig hypotes – den som jag själv anser är mest sannolik. När jag bytte till beta-versionen fanns det ingen möjlig hypotes alls, precis som vid tidigare försök. Jag ändrade då födelsedatum för målpersonen för att se om jag fick någon hypotes. Först när jag angav att jag är född år 1900 fick jag en hypotes. För min WATO-fråga förändrade användningen av tvillingmetoden alltså inte alls resultatet. ▣

Valberedningen behöver hjälp!

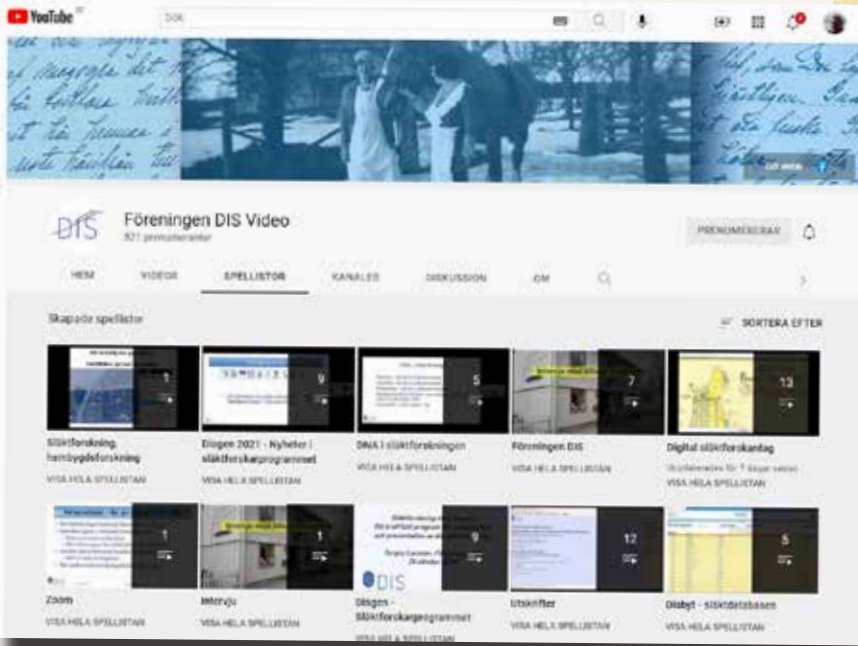
Dis valberedning består normalt av tre ordinarie ledamöter och två ersättare. På senaste årsmötet valdes dock enbart två ordinarie ledamöter, Torgny Larsson och Hans-Peter Stülten, och en ersättare, Gunilla Kärrdahl. Vi behöver därför få in förslag så att vi kan presentera en komplett valberedning till nästa år.

Därutöver behöver vi hjälp från er medlemmar med att föreslå lämpliga kandidater till styrelse och revisorer i Dis. Du är också välkommen med andra synpunkter på styrelsens sammansättning, till exempel antal ledamöter. Skicka era förslag till valberedning2021@dis.se.

Tack, på förhand, för er hjälp!

Valberedningen

Hans-Peter Stülten, Torgny Larsson
och Gunilla Kärrdahl.

Dis Youtube-kanal

VÅR GEMENSAMMA kanal presenteras flera olika videor med ett blandat innehåll. Allt ifrån äldre presentationer av föreningen, medverkan på Släktforskaradagar, nyheter om Disgen 2021 och föreläsningar i vitt skilda ämnen. Du kan till exempel hitta föredrag om historiska kartor, DNA i släktforskningen, gårdsforskning med mera. Du kan också hitta instruktion om hur du använder videokonferenssystemet Zoom, med mera.

Det är lätt att hitta videor inne i videokanalen. De är uppdelade i ett flertal olika spellistor i olika ämnes-

områden som du kan öppna med ett klick för att se de olika filmerna. Vi har också några goda vänner med liknande videokanaler, de finner du under rubriken "Kanaler".

Har du intresse av att skapa något för vår videokanal så är du välkommen med din film. Det kan vara en kortare instruktionsfilm eller en längre berättelse om någon intressant upptäckt bland dina anor, eller något annat som berör oss släktforskare. Kontakta Dis kansli och Mikael Winbladh. Bidrag är mycket välkomna, men det är Dis som avgör vad som ska publiceras på kanalen.

Brita levde under sex regenter

BLAND KÄNNES det som man bara noterar född, döpt, död och begravd i Disgen för varje ny person man lägger till. Att det är ett helt livsöde däremellan får endast litet utrymme i ens tankar. Kanske blev det så efter det att jag DNA-testat mig och plötsligt fick söka framåt i släktleden, för att hitta kopplingarna till mina DNA-kusiner? När åtta syskon leder till femtio kusiner som leder till hur många sysslingar som helst. Men ibland stannar man upp lite. Årtal med historisk koppling får mig alltid att reflektera lite. Och när man ser noteringen i dödboken för Brita Andersdotter, ja då blir man nyfiken på vem det är som har skrivit dessa fantastiska levnadsteckningar i Börstils dödbok C:2 (för åren 1746–1789) med fortsättning även i C:3 (för åren 1790–1815).

Den första noteringen av detta slag sker i samband med att båtsmansänkan Karen Olsdotter dör den 21 juni 1779. Fram tills att artillerikarlén Eric Högströms dotter Caisa som dör av koppor bara en vecka tidigare, den 14 juni, hittar vi bara de vanliga korta noteringarna med gårdsnamn, titel, namn, ålder och dödsorsak.

Enligt den första delen av *Upsala Ärkestifts Herdaminne* som gavs ut 1842 och som du kan hitta inskanad hos ArkivDigital under Arkivsökning och Tryckt litteratur samt på Google Books (Hft. 1–7 av Johan Erik

Fant och Aug. Th. Låstbom) finns en mängd färgstarka män i kyrkans värld i Roslagen under denna tid. Inte minst i Hökhuvud, Brita Andersdotters födelseförsamling. I Börstil tycks det inte ha förekommit så många skandaler inom kyrkan som i Hökhuvud. Läs gärna om Erich Andreas Munch (vars egen son klagade över faderns ogudaktiga och oroliga leverne) och Lars Johan Stalenus (under hans tid ska prästgården ha förfallit). Därefter kommer en tid då det inte finns mycket att skriva om församlingens kyrkoherdar innan vi kommer fram till Achatius Gåse som 1705 blir kyrkoherde i Hökuvud.

Jag tror ändå att Pehr Bröms är den som församlingen haft mest besvär med. Bröms var kyrkoherde i Hökhuvud mellan åren 1753 och 1772. Enligt Herdaminnet var han ”En af de liderligaste och värsta prester i detta stift.” Att omtala alla hans extravaganser, vore att berätta otroligheter. Prot. 1758: Sockenboerne förklara uti insinuerad skrift, att de af sin Kyrkoherde, allt ifrån dess ankomst till församlingen för 3:ne år sedan, måste erfarå huru dess sällsamma och oanständiga förhållande mycken förargelse uppväckt, hvaraf de nu finna sig öfverallt föranlätne, att begära, det måtte en annan prest dem tillsända, som själavåfden sig antager, emedan församl. till sin Kyrkoherde intet för-

troende hafva kan m.m.” Men församlingen blev inte av med sin kyrkoherde, Bröms fortsätter sin tjänst trots att han bland annat också rannsakas för enkelt hor med en piga, allt enligt Herdaminnet.

Men åter till Börstil och dödboken. Jag noterar att den skrivs med en ny handstil från 1777 och en kandidat till att ha författat dessa noteringar är komministern Olof Thimotheus Bergroth (1732–1790) som börjar arbeta i Börstils församling i januari 1777.

I september samma år utses Pehr Wahlman (1715–1798) till kyrkoherde i Börstil. Enligt Herdaminnet har han skrivit likpredikan över Hedvig Sofia von Plomgren, gift med hovmarskalcken John Jennings (1729–1773). Det hade varit intressant att hitta den och jämföra, är handstilen densamma som i Börstils dödbok eller inte? Kyrkoherden får sedan i Börstil C:3 sid 365–366 en och en halv sidas eftermäle när han dör den 13 oktober 1798. Nästa person i dödboken är hans änka, som dör 22 november samma år, efter att ha drabbats av slag.

I Börstil till 1801 och in i den nya dödboken C:3 förekommer noteringar eller ”lefvernes omständigheter”, men de är nu mer kortfattade än tidigare. 1802 tar det sig lite men från 1803 återkommer den korta informationen. Det står noterat ”Förteckning på döde år 1803 efter nya formuliret

Brita Andersdotter

(1673–1779)

Ur Börstils dödbok: ”Den 29 november 1779 afled i Börstil Anders Anderssons enka Brita Andersdotter, som var född 1673 i Hökhuvud och Hanunda by. Fader bonden Anders Hansson, moder hustrun Brita Mattsdotter. Gifte sig på sitt 25:år. Haft 8 barn, 5 söner och 3 döttrar af vilka 2 söner lefwa. Döttrarna äro döde. Haft 34 barnsbarn af vilka 18 lefwa, 46 barnabarnsbarn af vilka 29 lefwa. Hon har haft god hälsa till de sidsta åren af vilka 8 år warit något sängliggande. Dödde af ålderdomskrämpor. Lefwat nära 107 år. Sista gången hon var till nattvarden i Börstils kyrka, jämte sonen Anders, var nyårsdagen 1769 samt den 14 maj och 29 september 1769. Vid begravningen fick Kyrkokassan 5 skilling och 4 runstycken samt fattigkassan 2 skilling och 8 runstycken.”

ifrån Consistorium”, så från och med nu saknar vi dessa levnadsteckningar som kan ge oss efterkommande släktforskare så mycket mer information om de människor som vi med några klick på datorn lägger till i våra anteckningar. För nästan ett kvarts sekel kan vi, vars anfäder och anmödrar levde, men framförallt dog i Börstil läsa om hur livet var för dessa människor och inte bara lägga till de där datumerna för födelse och död.

Naturligtvis måste vi vara källkritiska. Min anmoder Brita Andersdotter sägs ha varit född 1673 och dog i november 1779. Den första födelseboken i Börstil börjar med noteringar år 1702, och den 3 januari 1704 finns nedtecknat att Anders Andersson och Brita Andersdotter i Övernuttö får en dotter, Kerstin. I Hökhuvud börjar inte födelseboken förrän år 1740. Min anfader är äldste sonen Anders, han föddes innan boken påbörjades.

Den första husförhörslängden i Börstil som finns bevarad påbörjades 1761, men omfattar då bara fyra byar. Först från 1769 kan vi hitta Brita Andersdotter och sonen Anders igen i Övernuttö. Han uppges vara född 1699, men när han dör 1781 står det i dödboken att han är född 1700. Vi vet med andra ord inte hur nära sanningen dessa uppgifter är. Det långa tidspannet utan husförhörslängder gör också att det är svårt att följa barnen framåt. ”Haft

8 barn. 5 söner 3 döttrar av hvilka 2 söner lefwa. Döttrarna äro döde.”

Stort tack till Tommy Segerbäck för transkription av födelseboken C:1 som nu finns i registret Släktdata – tack vare uppgifterna där har jag själv kunnat hitta alla de åtta barnen. Utan det hade jag nog bara haft uppgifter om ”vår” Anders. Däremot har jag inte kunnat följa alla barnen framåt.

Det finns heller inte någon uppgift om när Britas man, ytterligare en Anders Andersson i den här historien, dör. Det finns en förarglig lucka där noteringar från 1744–1745 saknas och det är förmodligen där han skulle funnits. ”Gifte sig på sitt 25 år. Lefvde med sin man tillsammans 45 år, warit änka 37 år.” Tidsangivelserna är rimliga, sonen Anders bör ha fötts när Brita är 26–27 år och maken Anders ska ha avlidit runt 1742, men som sagt, jag hittar ingen uppgift om detta i dödboken och jag kan se i Anbytarforum att andra också har sökt, men inte funnit någon uppgift om detta.

I dödboken C:3 år 1800 står att sonsonen Anders Andersson är född 1720, i första husförhörslängden AI:1 att han är född 1723. Jag hittar honom dock i födelseboken C:1 först år 1725.

Så, även om vi ska ta det med en nypa salt, gläds åt historierna som är bevarade åt eftervärlden.

Några ytterligare exempel: Börstil C:2 sid 528. Den 13 juli 1788 dör ”unge sjömannen” Matts Nyman i lungsot. Om honom berättas att han på en utrikes sjöresa blev utblottad då han förlorat sin lilla förtjänta egendom i samband med att fartyget han var ombord på förlorades.

Den sista noteringen i boken C:2 sid 541 den 10 november 1789 gäller drängen Hindrick Andersson från Sund. Han blev funnen död i sin brors brunn med ”svåra sår” i huvudet vilket ledde till att provinsialläkaren undersökte honom. Eftersom det förekom misstankar om hans dödssätt togs ärendet också upp i häradsting. Man kunde dock inte fastställa att det varit annat än en olycka, så det lämnades därhän. Hindrick Andersson blev 43 år gammal.

Brita Andersdotter levde under sex regenter, men när man lyssnat på *P3 Historia* som du hittar på www.sverigesradio.se om Hedvig Eleonora – *drottning, änka och maktspelare*, kanske man också ska räkna med henne i regentlängden? Det finns också ett program om Karl XI – *Från osäker yngling till enväldshärskare* för dig som vill höra mer om tiden som Brita i Börstil levde i. ▣

Brita Andersdotter (1673–1779)

Karl XI

Karl XII

Ulrika Eleonora

Fredrik I

1670

1680

1690

1700

1710

1720

Brita föddes i
Hanunda, Hökhuvud

Brita gifte sig med
Anders Andersson,
Ytternuttö, Börstil

Sonen Anders
Andersson föddes i
Ytternuttö, Börstil

Pesten kom till
Stockholm

Karl XII blev
skjuten

Ryssarna landsteg
i Östhammar och
bränner Börstil by

Sonsonen Anders
Andersson föddes i
Övernuttö, Börstil

Sverige oc
land slöt fr

Adolf Fredrik

Gustaf III

1730

1740

1750

1760

1770

1780

h Ryss-
red

Brita blev änka efter
45 års äktenskap

Sonsonen Olof
Andersson föddes i
Övernuttö, Börstil

Brita dog i
Övernuttö, Börstil

Kolla alltid bouppteck

Bouppteckningar är en viktig källa för släktforskaren. Och för den som forskar i Stockholm närmast oundgängliga. Nyligen utökades ArkivDigital's stora bouppteckningsregister med Stockholms stad för åren 1598–1936.

ArkivDigital bygger sedan några år tillbaka upp ett landsomfattande personregister till alla bouppteckningar upprättade före omkring 1960. För inte så länge sedan utökades registret med 270 000 registerposter för Stockholms stad 1598–1936. Det var ett viktigt steg på vägen mot ett komplett register. Men framför allt ett stort kliv framåt i arbetet med att göra det enklare att släktforska i Stockholms stad. Huvudstaden utgör vanligtvis en betydligt större utmaning än mindre orter; där bodde så många människor och församlingarna är så stora.

Som tur är finns utförliga och detaljerade bouppteckningar bevarade i Stockholm, de äldsta så tidiga som från slutet av 1500-talet. Det är inte så att bouppteckningar återfinns efter varje stockholmare som avled i äldre tider – långt därifrån – men när de finns levererar de nästan alltid viktig information åt släktforskaren.

Gör så här för att söka i ArkivDigital efter en bouppteckning i Stockholm: Välj blå knappen *Registersökning* och *Bouppteckningsregister* i menyn under Registerkälla.

Om personen du söker har ett ovan-

ligt efternamn använder du *Enkel sök* och skriver namnet.

Om namnet är mer vanligt är det bättre att använda *Avancerad sök*. Klicka på plustecknen vid *Namn* och *Bouppteckning* och fyll i lämplig information. Skriv så lite som möjligt, men tillräckligt mycket för att sökresultatet ska bli hanterligt stort.

Ett exempel: Jag söker bouppteckningen efter linvävaren Mattias Lundström som dog 1785. Då kan jag välja att skriva »Lundström» i fältet för efternamn och avgränsa sökningen tidsmässigt till åren 1785–1790. Det ger 27 träffar från hela Sverige. Men om jag också under *Arkivbildare* skriver »Stockholms rådhusrätt» begränsar jag sökresultatet till enbart Stockholms stad och får bara 6 träffar. Däribland Mathias Lundström efter vilken bouppteckning upprättades 1785.

Enklaste sättet att få enbart Stockholmsträffar är alltså att använda fältet *Arkivbildare* under *Avancerad sök* och skriva »Stockholms rådhusrätt».

Lychous personregister

De äldre personregister som finns till Stockholms bouppteckningar har inte tjänat ut sin roll.

Stockholmsforskaren bör ägna arkivmannen och släktforskaren Carl Gustaf Lychou (1867–1951) en tacksamhetens tanke. Med oförtröttlig energi upprättade han på 1920- och 1930-talen utförliga och synnerligen användbara personregister till Stockholms stads bouppteckningar till och med år 1800. De redovisar inte bara den avlidne utan också alla arvingar. Och de kan vara många, särskilt om den avlidne var barnlös, släktingar spridda runt om i landet och ibland också utomlands. Alla finns med i registren. Kompletterande uppgifter har dessutom ibland hämtats från kyrkböckerna.

Dessa många släktingar finns inte med i ArkivDigital's digitala register utan måste sökas i de maskinskriv-

na. Välj blå knappen *Arkivsökning* och skriv »Stockholms rådhusrätt» i sökru-tan och välj *Stockholms rådhusrätt 1:a avdelning* i sökresultatet. Leta upp voly-merna med signum D1A:1–33: Bouppteckningsregister 1598–1700, 1701–1750, 1751–1775 och 1776–1800.

Här kan vi exempelvis hitta klen-smeden Anders Nyman, död 1727, som efterlämnat änkan Margareta Broman, senare omgift med Christian Marlo, och fem barn. Hänvisningar finns såväl till Nymans egen bouppteckning 1732 som till Marlos bouppteckning 1737 (bilden) och änkans 1766 (se volym D1A:13 sid. 4339).

Här finns också mängder med per-soner som kanske aldrig satt sin fot i Stockholm, exempelvis bagaren i Karls-hamn Anders Nyman, vars hustru Maria Stam var syster till skraddaren i Stockholm Sven Joensson Stam som dog 1710.

Det kan alltid löna sig att kolla i Lychous register, men störst chans att hitta något värdefullt har den som letar efter personer med lite ovanligare ef-ternamn.

Håkan Skogsjö

> En bouppteckning från Stockholm, upprättad den 8 juli 1737 efter borgaren och konstsmiden Christian Marlo som hade avlidit den 7 april samma år. Vi får veta att han efterlämnade änkan Margareta Broman men inga barn och hans övriga arvingar var två helbröder: borgaren och repslagaren i Stockholm, mästare Gottfrid Marlo, och Greger Marlo som vistades i Stettin (i Tyskland). Den som läser vidare på följande sidor får veta att makarna ägde ett stenhus på Gåsgränd i Gamla stan och att änkan hade varit gift tidigare med en mästare Anders Nyman med vilken hon hade fyra omyndiga barn. Uppgifter som sannolikt hade varit svåra eller till och med omöjliga att vaska fram ur andra källor.

Knningen i Stockholm!

Anno 1737 Inn & Bulle
 uprättad vidt Inventarium
 af Augustia Collegii ad förmyndare
 Cennarum Deputerade, Rådmanne
 H^o Anders Föding, Assistenten Wals^o
 Petter Rungeen samt Notarien
 Johan Floth öfver uppsikten,
 Rådm^o af H^o och W^o Borgarna vid
 Konstfunderen för i Rådm^o M^osten
 Christian Marlo, som af 7 julij^o den
 April med döden uplyvde.
 Till valning vid wäthelsen för af
 uppsikten för den h^o Margaretha
 Broman, vid up^o anmännad öfrign
 experimenter 1° Rådbrödet W^o Borg
 om vid Konstfunderen för i Rådm^o
 M^o Gotfried Marlo, samt 2° Rådm^o
 Rådbrödet Greger Marlo w^o Rådm^o
 uti Rådm^o Stetin. Och sedan emellan
 best^o

Kartöverlägg i Google Earth

NÄR DU exporterar släktens levnadsbanor från kartfönstret i Disgen till Google Earth Pro, får du den aktuella satellitbilden som bakgrund. Kanske vill du framhäva de lokala miljöerna på Google-kartan med dina egna mer tidsrelaterade detaljkartor. Varför inte göra klipp från till exempel den gröna kartan, den ekonomiska kartan eller laga skifteskartor? Med ett par knapptryckningar kan du skapa kartöverlägg för dina orter av de underlagskartor du kan visa i Disgens kartfönster och använda i Google Earth Pro.

Skapa ett kartöverlägg

1. Välj ort för kartklippet.

Dra orten från ortstrådet till kartan. Den röda pricken markerar ortens plats.

Du ska inte visa några levnadsbanor nu! Dem tar du fram först när kartöverlägget är klart att användas.

2. Välj kartvy som ska klippas ut.

Hämta och visa den kartbild du vill knyta till den valda orten.

Välj inte för stor yta – bildens sida kan vara på någon eller några kilometer upp till någon mil. Klippet du kommer att spara är just den vy du ser i kartfönstret (Bild 1). Om du inte kan zooma in så mycket som du vill kan du göra kartfönstret mindre för att få ett lämpligt klipp.

3. Utför klippet.

I Mera-menyn väljer du Spara som Google-överlägg för orten.

Två saker händer då:

a) Kartklippet skickas till Google Earth Pro och visas på ortens plats.

b) Disgen visar en positioneringsdialog.

Nytt i Disgen 2021 är att kartklippets läge automatiskt korrigeras genom att detta vrids och töjs något för att passa in på Google-kartan. Men det är inte alltid placeringen blir perfekt på grund av Google-kartans annorlunda projektion och eventuella brister i läget hos Disgens underlagskartor. Därför finns nu en möjlighet att också manuellt trimma kartklippets läge ovanpå Google-kartan.

Kontrollera kartklippets läge

I Google-fönstrets vänsterpanel under Tillfälliga platser hittar du och markerar kartklippet. Markera Dimknappen i panelens nederkant och dra sedan i reglaget till höger om knappen. Då kommer ditt kartklipp att tonas ner/upp och du kan se hur kartklippet passar in på Google-kartan (Bild 3).

Trimma kartklippets läge

I positioneringsdialogen har du möjlighet att trimma kartklippets läge på Google-kartan (Bild 2). Om läget inte

är det bästa kan du justera kartklippet i höjd- och sidled och även vrida och förflytta klippet i förhållande till Google-kartan.

Varje ändring i dialogen genererar ett nytt kartöverlägg till Google Earth Pro. Var inte för snabb med ändringarna utan låt Google Earth Pro hinna visa det senaste läget. Om flera överlägg syns i Google-panelen kan du släcka eller ta bort de äldsta som ligger överst i listan. Om Google strular är det bara att stänga Google och göra en ny ändring i placeringsdialogen som får Google att återstarta.

Godkänn kartklippets läge

När du är nöjd med kartklippets läge trycker du på Spara i dialogen. Kartklippet lagras som en underlagskarta i DgMap med namnet KML-överlägg ortnamn tillsammans med en KML-fil med lägesinformationen.

Aktivera visning av överlägg

I kartans Inställningar för Google-export slår du på visningen genom att markera Visa kartöverlägg i Google.

Visa levnadsbanan

Där symbolerna i levnadsbanan markerar orten syns nu också ditt eget kartöverlägg (Bild 4).

I handledningen för Disgen 2021 på webben (<https://handledning-disgen2021.dis.se/>), artikeln *Mer om un-*

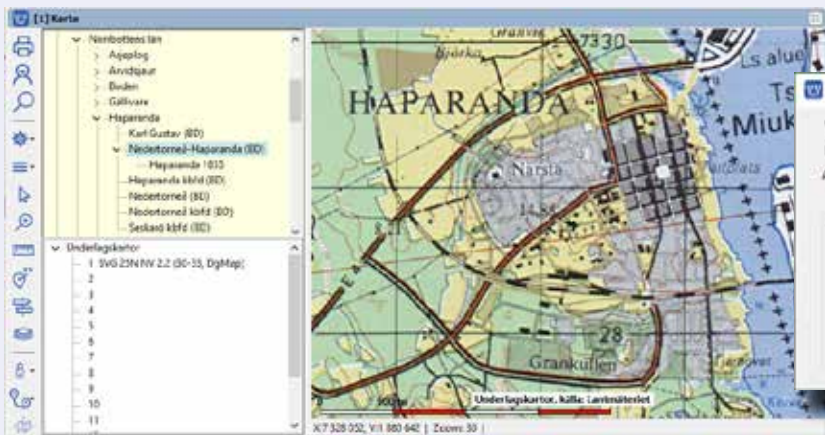

Bild 1. Här är gröna kartan för Haparanda från omkring år 2000 vald. Den vill vi se som kartöverlägg i Google Earth Pro.

Bild 2. I positioneringsdialogen trimmas kartöverlaggets läge. Varje ändring genererar ett nytt överlägg på Googlekartan.

derlagskartor, kan du läsa om hur du skapar egna underlagskartor och kartöverlägg och i artikeln *Mer om Google-export* kan du fördjupa dig i olika exportmöjligheter.

Tips 1

Dina kartöverlägg för Google Earth Pro kan också visas i din släktpresentation för webbläsare. I fliken Register markerar du Skapa register, Skapa Ortsbeskrivningar och Ta med egna överläggskartor för orterna.

Tips 2

På Stockholms Universitet (kartavdelningen.sub.su.se/kartrummet) hittar du många fina högupplösta kartor, bland annat häradsekonomiska kartor från 1874–1881. Många av dessa kan hämtas som kmz-filer. När du hämtat kartan och klickar på filnamnet visas den i Google Earth Pro. Dessa är intressanta alternativ till egna kartöverlägg då de har en större utbredning och högre upplösning än de du kan skapa från Disgen. Notera att de måste laddas i Google Earth Pro innan levnadsbanorna exporteras från Disgen. ▣

Bild 3. Då klippet dimmas framgår att järnvägen i överkant och vägen i vänsterkant inte ligger helt rätt – trimning behövs (öka bredd, minska höjd, vrid något moturs)!

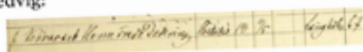
Bild 4. Färdigt kartöverlägg.

Ett hårt liv

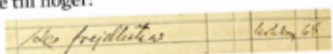
Särskilda anteckningar

De gånger man får veta mycket vid släktforskning är när någon har överskridit lagens gränser. En sådan person upptäcktes i husförhörslängden under kolumnen "Särskilda Anteckningar". Där kan stå referens till en dom i domstol eller bara "Se frejdlistan".

Ett sådant exempel har en av våra forskare funnit i Husförhörslängden 1864-1869 för Norrköpings Hedvig:

En tränad läsare ser att här står namnet *Kronarb.* Herman Fredrik Dederling född i Hellestad 1818-05-11, ankom från Långholmen 1867. På samma rad längre till höger:

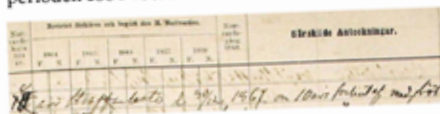

vilket uttydes med /se frejdlistan. Här fanns två observandum på samma rad: "frejdlista" och "Långholmen".

Frejdlista

Var finns då frejdlistan? Riksarkivet har standardiserade beteckningar för volymer från A (Husförhör) till R (Kartor). Här återfinnes Frejdlistor oftast under GII (Kriminalregister). Men för Hedvigs församling finns dessa ej förrän 1895 under GII.

I äldre volymer finns Frejdlistan i den sista husförhörsvolymen för aktuell tidsperiod. I små församlingar finns bara en volym men Hedvig har tre i perioden 1864-1869. Här från slutet av den 3:e:

Med viss möda kan läsas "10 8 års straffarbete d. 30/12 1867 och 10 års förlust av med. fört." Det sista uttydes "medborgerligt förtroende". Vad har karlen gjort?

Vi vill veta mer!

Riksarkivet har många gratisarkiv. I dessa kan man göra Samsökning. En sökning på "Herman Fredrik Dederling" ger två träffar. Klick på övre namnet ger mer info om det

1. Straffarbetsfångar
Namn: [Dederling, Herman Fredrik](#)
Födelsedatum: 1818-05-11
Födelseort: Hellestad
Fängelse: Karlskrona straffängelse
2. Straffarbetsfångar
Namn: [Dederling, Herman Fredrik](#)
Födelsedatum: 1818-05-11
Födelseort: Hellestad
Fängelse: Långholmens straffängelse

Underlag: Torbjörn Wahlström
Bearbetning: Bengt Eriksson
Utformning: Björn Johansson

som står i den svårästa raden ovan. Dels i klartext och en bild på dokumentet som gjordes vid friskrivning.

Han har varit intagen i 8 år för Fjärde resan stöld vid Kronarbets-Corpsen i Karlskrona från 1867-12-30 till 1875-12-30. Här nedan är dokumentet i sin helhet.

Domen 1867-12-28 i Norrköpings Rådhusrätt kan återfinnas hos Vadstena Landsarkiv. Textavsnitt ur denna:

Utslag

Genom frivillig bekännelse inför Rätta är Tilltalade Herman Fredrik Dederling lagligen förrunnen att den 23 i denna månad hafva från Handlanden Alfred Ahlstöm här i staden oloftigen tillgripit en sedermera tillrättakommen och till 20 Riksdaler värderad fruntimmers Kappa af kläde, hvidan och då Dederling förut undergått bestraffning för 3dje resan stöld, Retten, jemlikt 20 Kap. 11 och 18 §§ Strafflagen dömer honom att för fjerde resan stöld hållas i straffarbete under 8 år samt att vara förlustig medborgerligt förtroende under tio år.

Dederling straffas en 5:e gång för stöld 1881 till 7 års straffarbete. Han skrivs ut från Landskrona 1888-03-14.

Han återvänder till Norrköping. Hans totala strafftid är drygt 20 år. 1:a resan stöld 1855 straffas han med 28 dygn på vatten och bröd vilket få överlever.

Troligen ett hopplöst liv i stort armod som han själv avslutar 1888-05-07.

Skytt om Herman Fredric Dederling från Dis-Filbyters utställning i Gamla Linköping 2020 och kommande utställningar på biblioteken i Åtvidaberg och Mjölby.

Dansmästaren Fredric Tabary

INFÖR DIS-FILBYTERS utställning i Gamla Linköping 2020 fick jag i uppdrag att sammanställa innehåll till en skylt om en olycklig man från Norrköping: Herman Fredric Dederling, född 1818. Torbjörn Wahlström hade tipsat om att Dederings liv var ett lämpligt fall för utställningen då det fanns spännande anteckningar i husförhörslängden. Men jag fann också spännande bifynd.

Utställningen kan ses på <https://curmanska.dis.se> där Dederling beskrivs på den andra skylten med titeln *Ett hårt liv*.

Herman Fredric Dederling

Jag hittar Herman Fredric Dederings födelse i Hällestad den 10 mars 1818 (Bild 1). Han får sina förnamn från morfar respektive hans verkliga fader Fredric Tabary.

Här står: ”Herman Fredric, Föräldr. Trolofwade Dansmästaren Fredric Tabary och dess fästeqvinna Enkefru Didring född Soph. Maechel. Faddr. Comminist. Magr. Magn. Juringius och dess fru född Maechel. B.m. Anders Persson och dess Hust: Prestköp.”

Änkefru Sofia Ulrica Dederling född Maechel bor i kvarteret Stjernen i Norrköping till 1817 då hon ”skall flyttat åt landet” enligt husförhörslängden (Bild 2).

På denna sida och ingående i Sofia Ulrica Dederings hushåll finns ”f.d. MusikDirect. Fredr. Tabary” född den 5 juni 1793 i Luxemburg. Anteckning: ”Kungörelse om tillernådt giftermål infört i Inrikes Tidningar No 105, 1/10 1816.” Detta är den enda notisen jag kan finna i husförhörslängder för Tabary.

I angivet nummer av Inrikes Tidningar fann jag notisen:

”Fransmannen Hr Fredric Tabary, f.d. MusikDirecteur vid Regementet Royal Suedois, ärnar härstädes ingå äktenskap, men saknar erforderliga bevis om hinderslöshet; hwarföre detta enligt Författningarne tillkännagifwes på det den eller de, som kunde hafwa något att häremot påminna, må sådant inom laga tid hos under-tecknad anmäla; som första gången kungöres.

Norrköping 28 Aug.1816.

Joh. Andersson, Kyrkoherde wid St. Hedvig.”

Sofia Ulrica Maechel hade varit gift med Carl Gustaf Dederling. Han dog den 14 januari 1814 i Norrköpings Hedvig. Hon blev änka, vid 26 års ålder, med två döttrar födda 1811 och 1813. Någon gång 1815–1816 flyttar Fredric Tabary, cirka 23 år, in hos henne. Trots att kyrkoherden Andersson kände till Tabary enligt ovan finns

ingen anteckning om honom i boken för inflyttade i Hedvigs församling.

Antaglig händelseutveckling

Hösten 1817 inser änkan Sofia att hon är gravid. För att dölja tillståndet och föda beger hon sig till Hällestad. Där finns hennes syster Maria Margareta som är gift med komministern Magnus Juringius. De är barnlösa. Sofia föder troligen i Hällestad och införs respektabelt i dopboken av komministern. Hon anges trolovad med Tabary och därmed blir inte sonen Herman Fredric oäkta.

Sofia har redan 1811 fått hjälp av sin syster och svåger Juringius. Hon är gravid sedan några månader när Juringius viger henne och Carl Gustaf Dederling i Kristberg.

Herman Fredric föds den 10 mars 1818 så Tabary måste ha träffat änkan Dederling sommaren 1817. Men Tabary tycks mest vara i Örebro då. Enligt ett respass är han också i både Söderköping och Strängnäs det året. Kanske lyckades han upprätthålla verksamhet i flera orter samtidigt? Hans undervisningsterminer verkar vara 6 veckor så han kanske hade Norrköping som bas och gjorde perioder av undervisning i andra orter.

Något äktenskap blev det inte utan änkan blev ensam med tre barn. Tro-

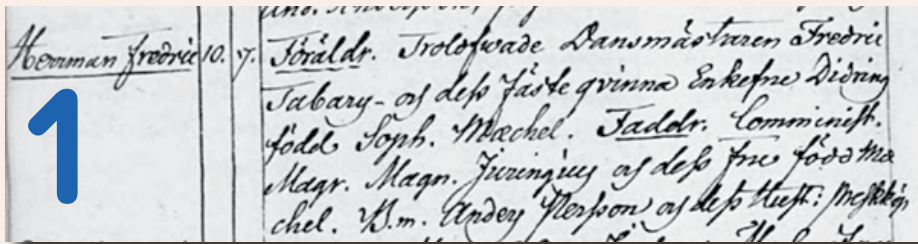

Bild 2. Norrköpings Hedvigs kyrkoarkiv, Husförhörlängder, SE/VALA/00270/A I/5 (1815-1819).

Bild 3. Ett utdrag från Disgen över nämnda personer.

Bild 1. Detalj ur Hällestads kyrkoarkiv, Födelse- och dopböcker, SE/VALA/00153/C/5 (1783-1842).

Herman Georg Maechel Född 1754-07-05. Död 1810-06-21. Över-Directeur	Gift 1779-12-28	Ulrica Charlotta Dettow Född 1762. Död 1791.
Sofia Ulrica Maechel Född 1789-04-10 i Västervik (H). Död 1867-02-05 i Norrköpings Hedvig (E).		
Gift 1811-04-08 i Kristberg (E).	Carl Gustaf Dederling ▲ Född 1784-01-09. Död 1814-01-14. Löjtnant Armens Flotta	
Mathilda Lovisa Charlotta Dederling Född 1811-11-06 i Norrköpings Hedvig (E). Död 1895-02-04 i Linköpings domkyrkoförsamling (E). ▶		
Emilie* Sofia Cecilia Dederling Född 1813-01-23 i Norrköpings Hedvig (E). Död 1900-01-21 i Frankrike, Paris, Sv. Sofia förs.. ▶		
Utom äktenskap		Fredric Tabary Född 1793-06-05 i Luxemburg. Död. Dansmästare
Herman Fredric Dederling Född 1818-03-10 i Hällestad (E). Död 1888-05-07 i Norrköpings Hedvig (E).		

ligen reste Tabary vidare till nya äventyr. Här kunde jag inte motstå att forska vidare på dansmästaren Fredric Tabary. Han visar sig turnera runt i Sverige under flera år och offentligt erbjuda sina tjänster som dansmästare, lärare i franska språket och fäktning. Han bor flera gånger hos änkor!

Änkan Sofia Dederling bor kvar i Hedvigs församling i Norrköping livet ut. Hon dör 1867. Döttrarna och sonen bor kvar hos henne tills de är vuxna. Döttrarna gifter sig men de får inga barn. Den ena dör i Linköping och den andra i Paris. Sonen får ett eländigt liv som han själv avslutar 1888.

Dansmästarens resor

Mina främsta källor för att hitta mer information om dansmästaren har varit gamla Svenska tidningar via www.tidningar.kb.se samt söktjänsten Inrikes Pass hos Genealogiska Föreningen (GF) på www.genealogi.net. Medlemskap i GF och inloggning krävs.

Jag finner första uppgiften om Tabary i Sverige i Aftonbladet den 27 januari 1816. Här står: "Dem som önska underwisning i Danskonsten får man härmed underrätta, att undertecknad

med d. 2 nu instund. Februari börjar 2dra terminen, och kan närmare öfwerenskommelse träffas med mig i mitt logis hos Traktör Kronhamn på Drottninggatan.

Tabary Maitre du dans Francois."

Likalydande annons finns också i Aftonbladet den 1 februari 1816.

I Aftonbladet den 7 mars 1816 finns ett annorlunda erbjudande. Här står: "De resp. Föräldrar, som önska för sina Barn deltaga i 2:ne Assembleer, hwaraf den förra blir nästa Söndagsafton och den sednare Söndagen derefter i Herr Bloms hus, behagade i mitt logis i Traktör Kronhamns hus dertill låta sig anteckna."

Den sista notisen i Aftonbladet jag finner är från den 18 april 1816. Här står "Undertecknad, som numera äfwen i Masthugget har flera Elever i Danskonsten, erbjuder några lediga timmar åt dem som deraf wilja sig der bagagna. Willkoren finnas på den hos Hr Sandström wid breda Wågen inlemnade Listan, på hwilken och anteckningen sker.

Tabary Maitre de Danse Francois "

Var finns Masthugget och Breda Wågen? Det låter som Göteborg.

Nästa uppgift jag finner och första kontakt med änkan Dederling är från Norrköping den 18 september 1816.

"Tisdagen den 24 innewarande September börjas en ny Termin för Lectionerna i Dans. De Respective herrskaper i Staden och landsorten hwilka behaga låta deras Ungdom deltaga i dessa öfningar torde tackas sådant anmäla hos mig i Enkefru Dederings för detta Gård wid Slotsgatan, sednast till den 26 dennes. Fr. Tabary, Fransman, och Elev af Acad. Milit. I Paris."

Strax efter detta, den 1 oktober, finns annonsen om hinderslöshet till äktenskap införd i Inrikes Tidningar.

Tabary fortsätter att turnera i södra Sverige. Under 1817-1818 finns han i Örebro, därefter i Västerås, 1820 i Kalmar, 1821 i Mariestad, 1824 i Karlstad och åter i Örebro 1825.

Den sista uppgiften för Tabary jag hittar i gamla tidningar är från Örebro den 3 september 1825. Här kan man se att hans läroämnen har utökats genom åren. Det står: "Undertecknad får äran avertera Stadens och Landets Resp. Herrskaper, att jag gifwer information i Dans och Fäckt-konsterna,

Regionföreningarnas webbplatser

BEKANTA DIG inte bara med Dis webbplats utan besök även regionföreningarnas digitala hem. Där får du ofta allmän information om regionföreningen men det går också att hitta intressanta föreläsningar även om det under det senaste året av förklarliga skäl varit mycket färre att välja mellan.

En del aktiviteter finns samlade i Dis kalender, annat hittas bara på respektive regionförenings webbplats.

Dis-Bergslagen

På Dis-Bergslagens webbplats finns föreningens medlemstidning Disponibelt för åren 2013 till 2020 att ladda ner som pdf. Här finns även Brage Lundströms dokument om salpeter och tillverkning av krut samt handledningar för hur man gör fotokollage, använder Dispos samt tips och trix i Windows. Det finns även en länklista.

Dis-Småland

På Dis-Smålands webbplats finns Medlemsbladet eller SmåDisigt som pdf för åren 2001 till 2020 att ladda ner som pdf. Här presenteras även Dis olika verktyg, som Disgen, Disbyt och Discount. Dis-Småland erbjuder distansutbildning i Disgen.

Dis-Filbyter

Dis-Filbyter presenterar ett imponerande utbud på sin webbplats. Här finns bland annat artiklar om hur nybörjaren kan komma igång och hur man konverterar till nya Disgen. Man erbjuder läs- och datorhjälp till medlemmarna online och har försäljning av egna kompendier och andra släktforskningsböcker. Men det bästa är alla arrangemang som denna aktiva förening ordnar.

Dis-Filbyter erbjuder distansutbildning i Disgen som kan startas när som helst samt andra digitala kurser om kartor, utskrifter, gammal text och domboksforskning. Man erbjuder även många digitala föreläsningar, bland annat om ammor, drängar och vallonier. Dessutom håller man även digitala tematräffar med bland annat information och introduktion till de olika kurserna men även tips och trix för Disgen eller mantalsforskning. Kurser och föreläsningar kostar pengar medan tematräffarna är gratis. Det finns även mängder med referat av gamla föreläsningar att läsa på webbplatsen.

Dis Syd

På Dis Syds webbplats finns föreningens medlemstidning Diskutabelt för åren 2010 till 2021 att ladda ner som pdf. Man planerar att kunna ha fysiska träffar och kurser, men erbjuder även en del digitala alternativ.

Under utbildning finns kursdokumentation från tidigare kurser, till exempel om att släktforska i Norge och Danmark samt om flaggor och källträd i Disgen tillgängliga som pdf. Dis Syd ger även information om Disgen och Zoom.

Om man är medlem i Dis Syds Facebookgrupp kan man vara med på inspirationsträffar via Zoom som hålls flera gånger i månaden, bland annat om emigration, databaser och forskning i städer.

Dis-Nord

Under Utbildningar finns sidan Tips med olika dokument med hjälp om hur man bland annat installerar appen Slakten och Disgen, visar kartor samt bygger upp källträdet.

Direkt under Utbildningar ges information om kommande kurser samt några länkar till information för att komma igång med användandet av Disgen.

Föreningen gjorde för några år sedan ett stort arbete med att samla intressanta släktforskningslänkar, främst för de med anor från Västerbotten och Norrbotten, till exempel till olika små arkiv och museer. Men även mer allmänna länkar finns med bland de över 200 sökbara länkarna.

Dis-Mitt

På Dis-Mitts webbplats finns föreningens medlemstidning för åren 1993 till 2021 tillgänglig som pdf. Information om kurser läggs inte upp på sidan utan mejlas direkt ut till medlemmarna. I kalendern under Evenemang listas vad som är på gång.

Dis-Öst

På Dis-Östs webbplats finns omslaget, alltså enbart fyra sidor, av medlemstidningen Dis-Play för åren 2006 till 2020 tillgänglig som pdf. Det finns inte så mycket under aktiviteter just nu, då fysiska träffar inte planerats in än på grund av pandemin. I kalendariet listas onsdagsträffarna som endast är för medlemmar i Dis-Öst. Under kurser finns ett kurskalendarium som däremot är välfyllt. Man erbjuder bland annat kurser om ArkivDigital, FamilySearch, Disgen och Windows.

Dis-Väst

På Dis-Västs webbplats finns föreningens medlemstidning Disketten för åren 2019 till 2021 att ladda ner som pdf. Här finns också länkar till andra föreningar. Dis-Väst erbjuder en distansutbildning i Disgen. ▣

Månen skall målas röd

Minnen om att växa upp under kalla kriget 1957–1960.

MORMOR HADE köpt Expressen, något hon aldrig brukade göra. Jag minns uppståndelsen och min fascination när de vuxna berättade att ryssarna skulle måla månen röd. Jag hade gått några månader i första klass och kunde möjligen stava mig igenom rubriken.

Det var tolv år efter andra världskrigets slut och åtta år sedan kommunisterna tagit makten i Kina. Våldigt länge sedan för mig. Året innan hade ryssarna mycket blodigt slagit ner ett uppror i Ungern. Samtliga länder i östra Europa hade blivit sovjetiska lydstat. De flesta vuxna såg hotet - ett nytt krig kunde komma när som helst. Att Sovjetunionen som enda land i världen, före USA och England, nu hade möjlighet att skicka kärnvapen runt jorden och när som helst kunna släppa en bomb över vilket mål som helst. Detta förstod jag inte då, men skulle sedan nästan dagligen bli påmind om de ohyggliga möjligheterna genom Nyheter från TT som sändes på radion några gånger om dagen. Underjordiska prov, prov i atmosfären, prov över atollerna, megaton och tio gånger större än Hiroshimabomben var olika uttryck man ständigt hörde i radion. Och samma år fick England en ännu kraftfullare bomb, en vätebomb! Tre år senare kom Frankrike med i

kapprustningen. Far missade ogärna någon nyhetssändning.

Bara några veckor före uppskjutandet av Sputnik I fyllde mormor 60 år - hon var född medan Norge ännu var förenat med Sverige. Tre tandläkare uppvaktade henne och tillsammans dekorerade de henne med en medalj för lång och trogen tjänst.

Mor gav mig en identitetsbricka och förklarade noga att jag skulle bära den om det blev krig så att vi skulle kunna återförenas om att vi kom ifrån varandra, en skrämmande tanke! Tanken på skyddsrummet i källaren med jordgolv där far ibland fångade en råtta var ännu mera skrämmande. Men snart tog leken över och allt glömdes för stunden. De ständiga lågflygningarna där allt annat ljud överträffades och rutorna i huset skallrade - var det flygande Tunnor eller Drakenplan?

Mormor hade något som inte förekom i mitt hem - veckotidningar. Alltid väl lästa och lite trasiga. Min mor kommenterade ofta artiklar om premiärlejonet Alice Timander. Hon var gift med doktor Timander, den tredje tandläkaren bakom medaljen. Timanders första hustru Karin betydde mycket för min mor och hennes syster. Hon kunde bjuda dem på mat efter skolan. Min mor fick en hatt av henne som mormor senare målade

svart när morfar efter nästan sex års sjukdom skulle begravas.

TT-nyheterna förmedlade nya ord och namn. OAS - krig i Paris, Lumumba i Kongo och Tshombe i Katanga, befrielseerörelser och Dag Hammarskjöld var stående inslag som etsat sig fast i mitt minne. Min kunskap om USA begränsade sig till alla amerikanska bilmärken.

Mormor hade varken tv eller telefon, men hon hade vänner. Regelbundna besökare var systrarna Blomqvist. Deras mor hade för länge sedan haft ett litet hökeri på Gamla Norr. Deras brorson tyckte som jag tydligen om baklängesspråket. Han hette Olle men kallades sig Ello när han startade postorderföretaget Ellos i Borås.

Mormor var en dag sjuk, första gången jag kan minnas. Jag smög in i rummet, i finrummet i hennes etta med kök som bara användes när det kom främmande gäster. Köket var mötesplatsen och hennes sovplats. Med det lugna tickandet från amerikaklockan och dess klang som kyrkklockor varje timma började jag läsa Mio, min Mio! Mor hade gått iväg för att tillkalla läkare. När ambulansmännen burit ner mormor på en bår genom den smala trappan från vindsvåningen gick jag hem. Jag läste aldrig klart boken. □

Namn åt de döda (NÅDD)

SVERIGES DÖDBOK 7 är den senaste versionen som täcker åren 1860–2017. Den innehåller cirka 13 miljoner poster och är till närmare 100 % fullständig avseende namn, födelse- och dödsdatum, civilstånd, dödsförsamling och adress. Den stora delen av arbetet med Sveriges dödbok utförs i Släktforskarförbundets regi av många frivilliga som hjälper till med att registrera dödböcker landet runt. Fler intresserade är välkomna att vara med! Nu gäller arbetet version 9 (version 8 planeras till senhösten 2021).

Vill du hjälpa till med version 9? På www.rotter.se/forbundet/nadd finns mer information om projektet och vilka församlingar Släktforskarförbundet fortfarande behöver hjälp med. Anmäl intresse direkt på på sidan eller kontakta projektledaren på dodbok@rotter.se.

Frivilliga registrerare

Projektets framgång har vi till stor del att tacka alla frivilliga krafter som hjälpt till att registrera och komplettera dödböcker landet runt. Närmare 500 enskilda och föreningar har deltagit och deltar i arbetet med Sveriges Dödbok och nu pågår slutspurten inför Sveriges Dödbok 8, vilken kommer att ges ut senast till julen 2021. Då kommer åren 1830–1859 ha lagts till, liksom avlidna åren 2018–2020.

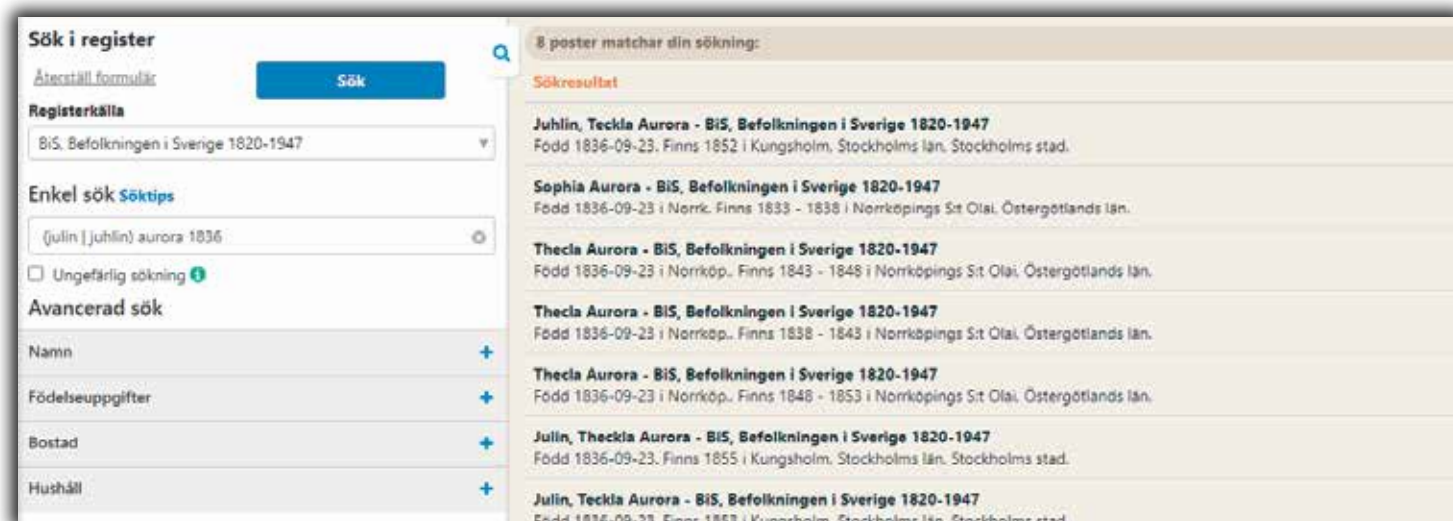
Arbetet fortsätter nu med åren 1815–1829 och det går bra att anmäla sig till det redan nu. Detta arbete är planerat att bli klart till sommaren 2023.

Fler registrerare efterlyses!

Är du intresserad av att hjälpa till? Vare sig ni jobbar tillsammans i en förening eller som enskilda så behövs fler frivilliga krafter för att vi ska nå målet. Har du tillgång till arkivhandlingar på nätet eller kan besöka arkiv, har god släktforskningsvana och erfarenhet av att läsa äldre stil, samt använder programvaran Excel eller Open Office, då är du varmt välkommen att bli en i gänget som tar fram nästa dödslista. Hör av dig till projektledaren eller adoptera en församling direkt på hemsidan!

Anders Berg
Projektledare Namn åt de döda (NÅDD)

STORST BLIR STORRE

BiS växer med tjugo år

Sveriges största personregister finns hos ArkivDigital. Det kallas *BiS (Befolkningen i Sverige)* och växte nyligen med tjugo år så att det omfattar 1820 till 1947.

Registret redovisar alla som finns noterade i husförhörslängder och församlingsböcker under dessa år. Eller för att vara mer exakt: Längden ska vara avslutad mellan 1820 och 1947 (en längd som omfattar 1810–1822 är registrerad, men inte en längd för åren 1935–1949).

Varenda person som nämns i böckerna finns med i registret. Alla barn, alla drängar och pigor och alla andra som då bodde i Sverige, rika som fattiga, gamla som unga. Mer än 152 miljoner

poster, drygt 15 gånger Sveriges nuvarande befolkning! Så många blir det därför att flertalet nämns på olika ställen i källmaterialet. Och för varenda post finns en länk till originalkällan. Registret hjälper dig att snabbare hitta rätt sida i kyrkboken.

Som en extra bonus ingår hela *Rotemansarkivet* i BiS, Stockholms speciella folkbokföring under åren 1878–1926, som har registrerats och digitaliserats av Stockholms stadsarkiv, ett arbete som tog flera decennier.

BiS ingår i alla ArkivDigital-abonnemang tillsammans med många andra användbara register, exempelvis Sveriges befolkning 1940, 1950, 1960, 1975 och 1985, värnpliktskort och emigranter.

Läs mer på www.arkivdigital.se

Får inte du heller nog av släktforskning?

Prenumerera på ett Premium-paket och få tillgång till exklusiv läsning och digitalt extramaterial på Rötter i ett år.

När din prenumeration löper ut får du ett erbjudande om att förnya den, eller prova en annan variant.

Självklart kan du också välja att enbart prenumerera på magasinet Släkthistoriskt Forum.

Läs mer!

rotter.se/prenumerationer

- ✓ Premium-inloggning till Rötter 1 år

Tillgång till digitalt extramaterial, tidigare utgåvor av Släkthistoriskt Forum och Släktforskarnas årsbok

Se hela listan:
rotter.se/prenumerationer

99 kr/år

- ✓ Premium-inloggning till Rötter 1 år
- ✓ Släkthistoriskt Forum digitalt

199 kr/år

- ✓ Premium-inloggning till Rötter 1 år
- ✓ Släkthistoriskt Forum digitalt
- ✓ Släkthistoriskt Forum i brevlådan

299 kr/år

- ✓ Premium-inloggning till Rötter 1 år
- ✓ Släkthistoriskt Forum digitalt
- ✓ Släkthistoriskt Forum i brevlådan
- ✓ Släktforskarnas årsbok 2022, inbunden antologi

499 kr/år

Köp Disgen 2021!

Priset är 150 kronor för en uppdatering från Disgen 2019 till Disgen 2021. Uppdateringen inkluderar program med handledning och gratis uppdateringar tills nästa betalversion kommer ut.

Programmet laddas ner från Dis webbplats, www.dis.se/disgen, och handledningen läser du på webben. För dig som har Disgen 8, Disgen 2016 eller Disgen 2018 är priset 350 kr.

En förutsättning är som tidigare att du har ett oavbrutet medlemskap.

- Ni som köpt Disgen 2019 den 1 februari 2021, eller senare, behöver inte betala något extra för uppdateringen.
- För dig som ännu inte har köpt Disgen eller har Disgen 7 (eller äldre) är priset 750 kr.

† Avlidna Dis-medlemmar

1852	Bo Olson, Vingåker	22618	Sten Gustafsson, Sollerön	43244	Michael Johansson, Norsborg
4097	Jonas Fremberg, Lund	22619	Sven-Erik Forsberg, Södra Sandby	43500	Anita Förstberg, Varberg
4491	Jan Karlsson, Teckomatorp	23421	Kerstin Lidén, Vällingby	43827	Ingemar Ewerskans, Strömsnäsbruk
6508	Inge Ledje, Hjärnarp	23434	Ingvar Engman, Kiruna	44790	Bengt Ekberg, Tomelilla
6901	Kerstin Byström, Vingåker	24359	Berndt Ericson, Strömsund	45210	Elisabet Blomström, Björnlunda
7346	Börje Johansson, Värnamo	25232	Agneta Wiklund, Kvisseleby	45615	Gunilla Smith, Göteborg
7522	Berndt Andersson, Upplands Väsby	26046	Lars-Göran Widstrand, Laxå	46375	Evert Nilsson, Kävlinge
8193	Ingemar Fridén, Lidköping	27197	Birgitta Kempe, Nyköping	46780	Kerstin Sandberg, Norrtälje
8711	Gunilla Eriksson, Bromma	27643	Lars Ivarsson, Lerum	47472	Egon Sidelöv, Kungsängen
10131	Gilbert Janson, Lerum	28436	Kerstin Larsson Selin, Muskö	47893	Anne-Marie Haage, Linköping
11872	Bengt Fogelberg, Nyköping	28475	Harry Lundgren, Sveg	49121	Gunnar Kullskog, Stockholm
13919	Magnus Örbom, Vikingstad	31190	Margot Andrén, Enköping	49326	Sonja Strandberg, Stockholm
13951	Hans Lundström, Bälinge	32955	Anders Johansson, Västerås	49818	Bengt Palm, Hässelby
14030	Stina Nilsson, Klippan	33247	Lennarth Björklund, Stockholm	49827	Ragnar Vieby, Mantorp
14680	Rolf Johansson, Mora	33789	Kåre Schortz, Örebro	50656	Knut Krantz, Nynäshamn
15090	Lars Andersson, Ljungsbro	34873	Dick Edquist, Karlstad	51070	Ingrid Walldén, Lund
15532	Monica Bohlin, Grums	35181	Dan Dahlqvist, Västervik	51651	Erik Staflin, Årsta
15677	Birgitta Wind, Ängelholm	35193	Inga Tingström, Hemse	52027	Per Larsson, Mariefred
16882	Ingvar Blomqvist, Jämshög	35297	Erland Bohlin, Örebro	53484	Lars-Olof Börjesson, Åhus
17362	Sven Holt, Töcksfors	35900	Hans Thorin, Västra Frölunda	54113	Jan Wattsgård, Södertälje
17812	Roland Petersson, Lund	36409	Håkan Kjellberg, Torshälla	54454	Rolf Berg, Bengtsfors
18074	Anette Palmqvist, Västerhaninge	36807	Karl-Gunnar Arnborg, Gävle	55844	Sven-Olof Eneman, Göteborg
18760	Börje Länn, Eskilstuna	37845	Agneta Rosén-Andersson, Fiskebäckskil	57134	Bjarne Wollmann, Visby
19664	Bernth Hagman, Nybro	39213	Anne Bernhardt, Stockholm	57787	Annalisa Andersson, Lund
20214	Hans Borgnäs, Huddinge	39829	Karin Nielsen, Södra Sandby	58320	Gunilla Jansson, Eslöv
21080	Kenneth Randén, Västerås	41164	Kjell Olsson, Bjuv	58421	Leif Niklasson, Träslövsläge
21540	Bengt Holmquist, Falun	42357	Allan Nilsson, Håлта	58695	Börje Carlsson, Nykvarn
22046	Bo Hedlund, Halmstad	42439	Siv Svensson, Vallentuna		
22377	Rolf Petersson, Kalmar	42638	Lennart Strandberg, Tumba		

shop.dis.se

Släktforska med DNA

Peter Sjölund är en av pionjärerna inom svensk DNA-släktforskning. I den här boken redovisar han hur DNA ärvs och hur du kan använda DNA-tester för att verifiera din pappersforskning, identifiera okända fäder, kartlägga släktskap i tiden långt före de skriftliga källorna och mycket annat.

DNA-släktforskning ger dig inte alla svar om din släkt, men i kombination med traditionell forskning i skriftliga källor är DNA ett mycket kraftfullt verktyg som kan ta din släktforskning till nya höjder.

Släktforska med DNA
Peter Sjölund
Inbunden, 132 sidor
ISBN 978 91 88341 35 8

Från DNA-test till släkträd

Det här är boken för dig som testat dig i släktforsknings syfte, men som inte vet hur du ska tolka resultatet. Med hjälp av många illustrationer och exempel får du lära dig förstå och använda informationen i ditt testresultat. Boken lär ut en steg-för-steg-metod för att hitta och bevisa släktskapet mellan dig och dina DNA-matchningar. En metod som du direkt kan använda på ditt eget resultat.

Från DNA-test till släkträd
Peter Sjölund
Limmad, 76 sidor
ISBN 978 91 88341 37 2

Beställ direkt i webbshoppen, shop.dis.se, och betala med kort eller banköverföring.

Funktionärer

Faddrarna har talat om på vilket sätt de vill bli kontaktade. Den kontaktinformation som inte står inom parentes bör användas i första hand. Om det står dag eller kv efter ett telefonnummer vill faddern helst bli uppringd dagtid resp. kvällstid. Faddrarna är listade i postnummerordning.

Sedan förra numret har Disgen-fadder Leif Berglund och Mac-fadder Kerstin Farm slutat. Tack för era insatser!

Disgen Sverige

Fadderlista i postnummerordning

Peter Åberg	Stockholm	073-5157668		nilspeab@gmail.com
Stig Geber	Uttran	08-53030734	076-2482232	stig.geber@telia.com
Hans Peter Stülten	Nynäshamn	0707-828491		h-p.stuelten@outlook.com
Torgny Larsson	Malmö			larsson.torgny@gmail.com
Bengt Kjällerström	Lund	(070-2703944)		bengt@kj2.se
Magnus Hellblom	Lund	0733-360102		magnus@hellblom.com
Anders Larsson	Svedala	070-7470759		anders@dis-syd.se
Carl Strandberg	Lomma	070-5942775		carolus.strandberg@gmail.com
Sven Kylefors	Helsingborg	042-297345	070-3297345	sven.kylefors@telia.com
Lena Ringbrant Ekelund	Klippan		070-2320079	l.re@telia.com
Bo Lundgren	Nymölla	0735-288825		bo@elmedia.se
Staffan Knös	Ronneby	0705-951338		staffan@dis-syd.se
Arne Sörlöv	Tving	0721-505333		arne@sorlov.com
Christina Claeson	Göteborg			ch_claeson@hotmail.com
Hans Nyman	Borås	033-254075	0705-254075	hansnyman@telia.com
Tomas G H Johansson	Svenljunga	0325-13631kv		tomasgh@live.se
Tommy Nilson	Eksjö	070-3031732		tommy@betoni.se
Börje Jönsson	Eksjö	070-8631217		borje.jn@gmail.com
Anders L. Hjalmarsson	Linköping	070-6004078		ka.lindman@gmail.com
Peter Tilly	Linköping	070-3660003		peter.tilly@telia.com
Birgitta Karlsson	Sturefors	013-52943	073-0945945	birgitta5karlsson@gmail.com
Arne Johansson	Södra Vi	076-1080029		anforskning@djursdala.net
Tor-Leif Björklund	Norrköping	0768-130387		torleif.bjorklund@gmail.com
Elisabeth Molin	Visby	0705-116292	0705-116292	elisabeth@imolin.se
Benny Olson	Klintehamn	0701-439407		olsonbenny@hotmail.com
Bengt Hammarström	Karlskoga	0586-36587	072-7352434	b.hammarstrom@telia.com
Jan Wallin	Örebro	019-183830	070-3877888	jan.wallin.orebro@telia.com
Claes Embäck	Gävle	026-192500	0735-808972	cgou99@gmail.com
Olle Olsson	Gävle	026-101376	070-6303267	olle.olsson.gavle@gmail.com
Staffan Bodén	Gnarp	070-5369583	070-5369583	hampus3249@gmail.com
Tony Rödin	Bollnäs	(0703-506304)		tony.rodin@gmail.com
Bodil Orremo	Frösön	070-5281816		bodil.orremo@gmail.com
Örjan Öberg	Härnösand	070-6534127		orjan@bakskuru.se
Lennart Näslund	Helgum	076-8480114		lennart@hsn.nu
Peter Johansson	Örnsköldsvik	070-5648859		peter.johansson-oer@telia.com
Tommy Jacobsson	Umeå	090-32493	070-5125770	tommy.umea@gmail.com
Hans Fällman	Umeå	070-6912829		hansfallman@gmail.com
Laila Larsson	Ersmark	0910-720041	070-6164410	laila.tuva@outlook.com
Curth Svedberg	Roknäs	070-6619907		curth.svedberg@gmail.com
Stefan Wennberg	Seskarö	0922-61315	070-6556433	stefan.vennberg@telia.com

Dis faddrar är en grupp erfarna medlemmar som på ideell basis åtagit sig att dela med sig av sina erfarenheter till andra medlemmar, via telefon och e-post. Det finns inga garantier för att dina problem blir lösta genom att du kontaktar en fadder, eller att du slipper datorrelaterade olyckor. Genom att kontakta en fadder har du förbundit dig

- att ha tagit en säkerhetskopiera innan samtalet (e-posten)
- att följa fadderns råd på egen risk
- att ha samtyckt till att faddern inte kan göras ansvarig på något sätt för eventuella fel, misstag, dataförluster eller annan skada.

Disgen Finland

Henrik Mangs Vasa +358-500268361kv henrik.mangs@netikka.fi

Disgen Norge

Alf Christophersen Tvedestrand +47-37164209 alfchri@online.no

Disgen/Linux

Roy Johansson Borås 033-7709522 0709-706170 roykleva@gotanet.com

Mac

Hans Peter Stülten Nynäshamn 0707-828491 h-p.stuelten@outlook.com
Kerstin Bjernevik Kista 08-7511630 kerstin.bjernevik@gmail.com
Anders L. Hjalmarsson Linköping 070-6004078 ka.lindman@gmail.com
Sven Olby Västerås 021-20494 076-1091184 sven.olby@gmail.com
Gunilla Hermander Hudiksvall 0650-94188 macnilla@telia.com

Min Släkt

Lotta Sörensen Sölvesborg 0760-141262 lotta.1957@gmail.com
Kjell Croné Göteborg crone.kjell@gmail.com
Annelie Lindgren Kedehag Mölnlycke 0739-778388 petared@gmail.com
Bo Svartholm Frösön 070-6276073 bo.svartholm@gmail.com

Holger

Sven Olof Åkerlund Huddinge (070-5112847) sven.olof.akerlund@gmail.com

Karthantering

Lena Ringbrant Ekelund Klippan 070-2320079 l.re@telia.com
Tommy Nilson Eksjö 070-3031732 tommy@betoni.se
Tor-Leif Björklund Norrköping 0768-130387 torleif.bjorklund@gmail.com
Olle Olsson Gävle 070-6303267 olle.olsson.gavle@gmail.com

OpenRGD

Carl-Johan Gustafsson Nykvarn 08-55245912 0705875912 carl-johan.gustafsson@telia.com
Jan Lilliesköld Sundsvall 070-5716694 jalil5255@gmail.com

Disbyt-ombud (Sverige)

Charlotte Börjesson Västra Frölunda 031-478093 charlotte.borjesson@telia.com
Donald Freij Värnamo 0702-780885 donald@freij.se
Gunnar Bergstedt Stockholm 0707-716906 bergstedtgunnar@gmail.com
Håkan Johansson Västerås 070-2224857 hakan.johansson.021@telia.com
Håkan Asmundsson Linköping 0708-652996 hakan@asmundsson.nu
Kent Hektor Ystad 0707-530201 kent.hektor@outlook.com
Kerstin Malm Örebro 073-0429721 kegubi60@gmail.com
Olle Olsson Gävle 026-101376 070-6303267 olle.olsson.gavle@gmail.com
Rolf Eriksson Vikingstad 0723-628263 rolferiksson@brevet.se

Disbyt-ombud (Sverige & Finland)

Gunnar Bergstedt Stockholm 0707-716906 bergstedtgunnar@gmail.com

Dis Arkiv

c/o Bo Kleve, Solhaga 7, 582 46 Linköping 013-104 204 dis_arkiv@dis.se

Dis styrelse från och med årsmötet den 13 mars 2021.

Ordförande

Daniel Berglund

Hängestensvägen 38, 421 67 V. Frölunda,
031-443 143, 0705-244088,
daniel.zz.berglund@gmail.com

Vice ordförande

Eva Dahlberg

Brunnsgatan 28, 553 17 Jönköping,
076-0852663,
evad.forening@gmail.com

Sekreterare

Elisabeth Leek

Norra Notåsa,
573 73 Sunhultsbrunn, 0140-212 25,
elisabeth.leek@telia.com

Ekonomiansvarig

Tommy Nilson

Backgatan 5, 575 35 Eksjö,
070-3031732,

tommy@betoni.se

Övriga ledamöter

Peter Åberg

Gröndalsvägen 188,
117 69 Stockholm, 073-5157668,
nilspeab@gmail.com

Bo Kleve

Solhaga 7,
582 46 Linköping,
bok+dis@klev.se

Christina Claeson

Odinsgatan 20 B,
411 03 Göteborg,
ch_claeson@hotmail.com

Anders Lindberg

Luzernvägen 1 D, 227 38 Lund,
0708-397908,
aelindberg2004@yahoo.se

Kristina Andersson

Kvibergsvägen 7, 531 97 Lidköping,
070-2191817,
foreningar.kristina@gmail.com

Valberedning

Kontaktperson: **Hans Peter Stülten**,
valberedning2021@dis.se

NORD

c/o Kassberg,
Drejarvägen 19,
961 40 Boden

ordf_nord@dis.se
www.dis-nord.se
Ordf: Vakant

MITT

c/o Lilliesköld,
Johannedalsv 150,
863 37 Sundsvall
060-155 030

ordf_mitt@dis.se
www.dis-mitt.se
Ordf: Rolf Lusth

BERGSLAGEN

c/o Strömberg,
Patentgatan 15 lgh 1103,
722 26 Västerås,
070-210 19 15

ordf_bergslagen@dis.se
www.dis-bergslagen.se
Ordf: Lars-Göran Nilsson

ÖST

c/o Ingrid Mild,
Vålbergavägen 167,
175 69 Järfälla

ordf_ost@dis.se
www.dis-ost.se
Ordf: Vakant

Dis-Nord

DIS-NORDS ÅRSMÖTE genomfördes den 20 april 2021 digitalt via Zoom. Allt löpte på bra.

För våra medlemmar och några övrigt intresserade Dis-medlemmar har det hållits tre visningar digitalt via Zoom. I februari visade Christina Claeson hur man använder notiserna, bland annat flyttningar, ortsträdet och flaggor i Disgen. I mars visade Laila Larsson hur man kan arbeta med DNA i Disgen och vad Chrome-tillägget One2Tree kan göra. I maj presenterade Christina Claeson Disgen 2021 och Lena Ringbrant Ekelund visade några kartnyheter i programmet.

Styrelsen hade en heldag för verksamhetsplanering i september. Under hösten planerar Dis-Nord att ha hy-

bridmöten tillsammans med Medborgarskolan, Skellefteå, en gång i månaden. Pandemin och alla Zoom-möten som hållits har faktiskt varit något bra för de som bor avlägset. En medlem i Kiruna har nu kunnat delta på flera av våra aktiviteter på distans. Samtidigt tycker andra inte alls om digitala möten. Det är en stor fördel för alla att kunna välja mellan digitala möten, filmer på nätet och fysiska möten. Än så länge är vi osäkra på om vi kan ha fysiska möten i höst och i så fall om det ska vara några restriktioner för dem.

Ordförandeposten är fortfarande vakant. Om någon är intresserad av att inta denna post eller kan tipsa om någon som skulle passa, kontakta styrelsen på styrelsen@dis-nord.se.

FILBYTER

c/o Föreningshuset
Fontänen, Västra vägen 32,
582 28 Linköping
070-282 4255
ordf_filbyter@dis.se
www.dis-filbyter.se
Ordf: Helen Lindqvist

VÄST

c/o Amberntsson,
Persikogatan 126,
426 56 Västra Frölunda
031-290186
ordf_vast@dis.se
www.dis-vast.o.se
Ordf: Ylva Amberntsson

SMÅLAND

c/o Gröön,
Skälsbäck Norrgården 107,
570 72 Fagerhult
ordf_smaland@dis.se
www.dis-smaland.se
Ordf: Eva Gröön

SYD

Porfyrvägen 20,
224 78 Lund,
ordf_syd@dis.se
www.dis-syd.se
Ordf: Viveca Kristiansen

Dis-Öst

DIS-ÖST BILDADES hösten 1988 på initiativ av Göran Tegnér. Föreningen stiftades 21 september 1988 i Mariahissen i Stockholm. 51 personer var närvarande då och 102 var anmälda som medlemmar. Idag har föreningen drygt 2600 medlemmar, som bor främst i Stockholms och Uppsala län.

Fram till sista april 2019 hade föreningen sina lokaler på Anderstorpsvägen 16 i Solna. Under årens lopp har vi hållit till på flera platser i Stockholm med omnejd. Förutom i Mariahissen, på Birger Jarlsgatan, på Warfvinges väg och i Marabouhuset i Sundbyberg. Sedan våren 2019 har föreningen delvis fört en ambulerande tillvaro. Men i och med covid-19-utbrottet vintern/våren 2020 flyttades verksamheten över till nätet.

Kurser

Utbildning har hela tiden varit en viktig del av Dis-Östs verksamhet. Vår och höst anordnar vi kurser med inriktning på användning av datorn i släktforskningen. Vi har grundkurser

i olika släktforskningsprogram, till exempel Disgen, Gramps, MinSläkt och webtrees. Påbyggnads- och fortsättningskurser finns för den som vill förkovra sig ytterligare. Grund- och påbyggnadskurser avser *Inmatning* (till exempel händelser, platser, kartor, källor, media) och fortsättningskurser *Utmatning* (till exempel antavlor, stamtavlor).

Sedan några år tillbaka står även kurser i Windows på vårt kursprogram, liksom ArkivDigital, Digitala forskarsalen (tidigare SVAR) och FamilySearch. Aktuella kurser finns på vår webbplats www.dis-ost.se under kurser > kurs kalendarium. Samtliga kurser hösten 2021 kommer att vara digitala.

Medlemsmöten

Sedan föreningen bildades har vi haft medlemsmöten på onsdagskvällar. I början diskuterades olika problem i släktforskningen, program och annat. Efter ett tag utvecklades dessa träffar till medlemsmöten med föredrag. Hösten 2021 kommer mötena

att hållas digitalt. Några exempel på kommande föredrag: Karl XII:s krigsfångar i Sverige, ärfvlighetslära, gårdsforskning samt järnvägen 150 år.

Studiebesök

Vi brukar anordna studiebesök flera gånger per år på arkiv, museer och företag. Studiebesöken lockar alltid många deltagare.

Forsk

Om man gått en kurs hos oss och vill öva på det man lärt sig, är våra olika Forsk utmärkta tillfällen. Var och en arbetar med sin släktforskning, men man kan få hjälp av andra forskare att till exempel tolka text och lösa kniviga släktforskarproblem. Även våra Forsk vilar för närvarande.

Du som vill läsa mer om våra aktiviteter hittar dem under Kalendarium på vår webbplats www.dis-ost.se.

ANDERS ERIKSSON

Avsändare:
Föreningen Dis,
Gamla Linköping, 582 46 Linköping

POSTTIDNING

B

Nu kan du ladda ner och köpa Disgen 2021!

Gå till www.dis.se/disgen och ladda ner Disgen 2021.

Installera.

Starta programmet.

Köp Disgen 2021 via länken i hjälpmenyn.

Läs mer om nyheterna på Dis webbplats.

Se nyheterna i Disgen på Dis YouTubekanal "Föreningen Dis Video".

Se alltid till att du har en aktuell säkerhetskopia.